

آزمون غیرحضوری

نظام قدیم انسانی

(۵ مهر ماه ۱۳۹۸)

Konkur.in

فهرست

۱۳	ریاضی سال چهارم:
۱۴	(ریاضی (۱):
۱۵	آمار و مدل‌سازی:
۱۶	اقتصاد:
۱۷	ادبیات فارسی سال چهارم:
۱۸	تاریخ ادبیات و آرایه‌های ادبی:
۱۹	تاریخ شناسی:
۲۰	جغرافیای سال چهارم:
۲۱	تاریخ ایران و جهان (۱):
۲۲	جغرافیا (۱):
۲۳	علوم اجتماعی:
۲۴	فلسفه سال چهارم:
۲۵	منطق و فلسفه سال سوم:
۲۶	(وان‌شناسی:

Konkur.in

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین بلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام) ۰۲۱-۰۶۴۶۳

« تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش »

۱- برای اثبات حکم کلی $2 = \frac{3n+6}{3}$ از چه استدلالی استفاده می‌کنیم؟

(۲) استدلال استقرایی

(۴) استقرای ریاضی

(۱) استدلال استنتاجی

(۳) استدلال تمثیلی

۲- عدد $\overline{aba} + \overline{bab}$ همواره با کدام گزینه برابر است؟

$110\overline{ab}$ (۴)

$110\overline{a} + 10\overline{b}$ (۳)

$101(\overline{a} + \overline{b})$ (۲)

$10\overline{1}\overline{ab}$ (۱)

۳- در تساوی $x = 1 + 3 + 5 + \dots + 59$ ، مقدار x کدام است؟

۹۶۱ (۴)

۹۰۰ (۳)

۵۹۲ (۲)

۸۴۱ (۱)

۴- خارج قسمت تقسیم اعداد شش رقمی به صورت $\overline{abcabc}$ بر 1001 همواره با کدام گزینه برابر است؟

$\overline{acb}$ (۴)

$\overline{bca}$ (۳)

$\overline{cab}$ (۲)

$\overline{abc}$ (۱)

۵- به کمک استقرای ریاضی می‌توان ثابت کرد تساوی $n^2 + n = n^2 + 2 + 4 + 6 + \dots + 2n$ برقرار است، در نتیجه مجموع اعداد ... برابر است با ... .

(۲) طبیعی زوج دو رقمی - ۲۵۵۰

(۱) طبیعی زوج دو رقمی - ۲۴۳۰

(۴) طبیعی زوج کوچکتر از ۱۰۰ - ۲۵۳۰

(۳) طبیعی زوج دو رقمی - ۲۴۵۰

۶- از خیس بودن برگ‌های درخت باعچه، نتیجه‌گیری می‌کنیم که باران آمده است. این نتیجه‌گیری بر مبنای ... است.

(۴) استدلال استنتاجی

(۳) استدلال تمثیلی

(۲) درک شهودی

(۱) استدلال استقرایی

۷- براساس استدلال استقرایی در الگوی زیر، حاصل سطر چهارم کدام است؟

$1^2 - 2^2 + 3^2$

$2^2 - 3^2 + 4^2$

⋮

۲۸ (۲)

۲۹ (۱)

۸- راننده‌ای با دیدن چراغ قرمز در چهارراهی، وسیله نقلیه خود را متوقف کرد. عابری که در آن جا بود، نتیجه گرفت راننده ترمذ کرده است. این نتیجه‌گیری براساس کدام استدلال است؟

(۴) استنتاجی

(۳) استقرایی

(۲) شهودی

(۱) تمثیلی

۹- دانش‌آموزی برای درک «حاصل ضرب عدد منفی در عدد منفی، برابر یک عدد مثبت است.» جمله‌ای به صورت «من نمی‌خواهم نروم.» به کار برده؛ نوع استدلال وی کدام است؟

(۴) استنتاجی

(۳) استقرایی

(۲) شهودی

(۱) تمثیلی

۱۰- در اثبات حکم $\frac{1}{1 \times 4} + \frac{1}{4 \times 7} + \dots + \frac{1}{(3n-2)(3n+1)} = \frac{n}{3n+1}$ به روش استقرای ریاضی، چه عبارتی به فرض $P(k)$ اضافه می‌شود تا حکم ثابت شود؟

$$\frac{1}{(3k+1)(3k+4)} \quad (۲)$$

$$\frac{1}{(3k+2)(3k+3)} \quad (۱)$$

$$\frac{1}{(3k-1)(3k+2)} \quad (۴)$$

$$\frac{1}{(3k+1)(3k+3)} \quad (۳)$$

۱۱- کدام عبارت درست است؟

(۱) بین هر دو عدد گویای متمایز، تنها یک عدد گویا می‌توان یافت.

(۲) بین هر دو عدد گویای متمایز، بی‌شمار عدد حقیقی وجود دارد.

(۳) همه اعداد گویا را نمی‌توان به صورت تقسیم یک عدد صحیح بر یک عدد صحیح نمایش داد.

(۴) اجتماع اعداد گویا و اعداد صحیح را با هم، اعداد حقیقی می‌نامیم.

۱۲- حاصل عبارت $A = |2 - \sqrt{3}| + |\sqrt{2} - \sqrt{3}| + |-1 - |3|$ کدام است؟

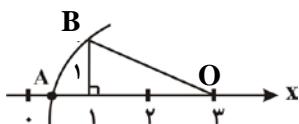
$2\sqrt{3} - \sqrt{2}$ (۴)

$4 - \sqrt{2}$ (۳)

$2 - \sqrt{2}$ (۲)

$4 + \sqrt{2}$ (۱)

۱۳- نقطه A در محور زیر، متناصر با کدام عدد است؟ (کمانی به مرکز O و شعاع OB زده شده است.)

$3 - \sqrt{2}$ (۱)

$3 - \sqrt{5}$ (۲)

$\sqrt{5} - 1$ (۳)

$\frac{1}{2}$ (۴)

۱۴- حاصل عبارت $A = \frac{\frac{6}{2} \times 10^2 - 6 \times 10}{(\frac{2}{3} - \frac{1}{9}) \div \frac{5}{81}}$ کدام است؟

۶۲ (۴)

$\frac{562}{9}$ (۳)

۶۲۰ (۲)

۵۸ (۱)

۱۵- عبارت «حاصل ضرب مجموع دو عدد در تفاضل عدد دومی از اولی برابر است با مجذور اولی منهای مجذور دومی» به زبان ریاضی کدام است؟

$(a+b)(b-a) = a^2 - b^2$ (۲)

$(a+b)(a-b) = \sqrt{a} - \sqrt{b}$ (۴)

$(a+b)(a-b) = a^2 - b^2$ (۱)

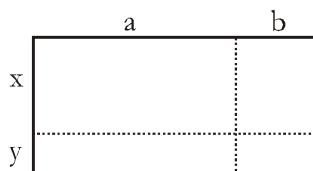
$(a+b)(a-b) = (a+b)^2 - (a-b)^2$ (۳)

۱۶- در کدام گزینه فاکتور گیری درست انجام نشده است؟

$3x^2a + 9a^2x = 3ax(x+3a)$ (۱)

$19xab + 38a^2x + 2xa = 19xa(b+2a+2)$ (۳)

۱۷- مساحت مستطیل زیر با استفاده از نمادهای ریاضی کدام است؟

$ax + ay + bx + y^2$ (۱)

$ay + bx + by + b^2$ (۲)

$ay + bx + by + ya$ (۳)

$ax + ay + bx + by$ (۴)

۱۸- از ربع یک میله ۳۵ متری، چند برابر نصف یک میله ۲۰ متری است؟

۳ (۴)

$\frac{1}{3}$ (۳)

۲ (۲)

$\frac{1}{2}$ (۱)

۱۹- کدام عدد بین $\frac{3}{7}$ و $\frac{2}{5}$ قرار ندارد؟

$\frac{9}{25}$ (۴)

$\frac{29}{70}$ (۳)

$\frac{43}{105}$ (۲)

$\frac{85}{210}$ (۱)

۲۰- حاصل کدام عبارت بیشتر از سایر گزینه‌های است؟

$3/6 \times 10^2 - 2/5 \times 10^2$ (۱)

$4/12 \times 10^2 - 3/10 \times 10^2$ (۳)

فصل اول تا چهارم
صفحه‌های ۳ تا ۲۶

آمار و مدل‌سازی

۲۱- قد دانش‌آموزی ۱۶۴ سانتی‌متر اندازه‌گیری شده است. مدل نمایش قد و مقدار خطأ کدام است؟

$$|E| < 1\text{cm} \quad (1) \quad (164 + E)\text{cm} \quad (2)$$

$$|E| \geq 1\text{cm} \quad (3) \quad (164 - E)\text{cm} \quad (4)$$

$$E = 1\text{cm} \quad (1) \quad (164 - E)\text{cm} \quad (2)$$

$$|E| > 1\text{cm} \quad (3) \quad (164 + E)\text{cm} \quad (4)$$

۲۲- بهترین روش گردآوری داده‌های آماری در بررسی‌های زیر به ترتیب کدام است؟

(الف) تأثیر نور آفتاب بر رشد گیاهان

(ب) میزان مرگ انسان‌ها در اثر سکته قلبی در سال گذشته در ماه‌های مختلف

(۲) آزمایش - داده‌های از پیش تهیه شده

(۱) آزمایش - مشاهده و ثبت وقایع

(۴) داده‌های از پیش تهیه شده - مشاهده و ثبت وقایع

(۳) داده‌های از پیش تهیه شده - مشاهده و ثبت وقایع

۲۳- «عطر مورد علاقه»، «طول یک پاره خط» و «تعداد طبقات یک ساختمان»، به ترتیب چه نوع متغیری هستند؟

(۱) کیفی اسمی - کمی گسسته - کمی ترتیبی

(۲) کیفی ترتیبی - کمی پیوسته - کمی گسسته

(۳) کیفی اسمی - کمی پیوسته - کمی گسسته

(۴) کیفی ترتیبی - کمی پیوسته - کمی پیوسته

۲۴- فراوانی تجمعی طبقات ششم و هفتم یک جدول توزیع فراوانی به ترتیب ۶۴ و ۷۰ است. اگر اندازه جامعه آماری ۱۲۰ باشد، فراوانی نسبی

طبقه هفتم کدام است؟

۰/۰۱ (۴)

۰/۱ (۳)

۰/۵ (۲)

۰/۰۵ (۱)

۲۵- در جدول توزیع فراوانی زیر، حاصل $\frac{y}{xz}$ کدام است؟

۴ (۱)

۱۰ (۲)

۰/۱ (۳)

۰/۴ (۴)

حدود دسته‌ها	فرابوی مطلق	فرابوی نسبی
۱-۵	x	۰/۱
۵-۹	۱۲	۰/۶
۹-۱۳	y	z

۲۶- اگر واحد اندازه‌گیری طول ۱۰ سانتی‌متر باشد (خطای اندازه‌گیری خط‌کش معمولی)، و طول یک شیء ۵/۷ سانتی‌متر اندازه‌گیری شده

باشد، مقدار واقعی طول، بزرگ‌تر یا مساوی کدام عدد نمی‌تواند باشد؟

۵/۵ (۴)

۵/۶ (۳)

۵/۷ (۲)

۵/۸ (۱)

۲۷- سرشماری دارای مشکلات بسیاری است. کدام مورد جزء مشکلات سرشماری محسوب نمی‌شود؟

(۱) ایجاد هزینه زیاد در انجام سرشماری

(۲) وقت‌گیر بودن سرشماری

(۳) در دسترس بودن تمام اعضای جامعه

(۴) از بین رفتن جامعه در برخی از مطالعات

۲۸- برای بررسی میزان علاقه‌مندی مردم به انواع برنامه‌های تلویزیون، بهترین روش جمع‌آوری اطلاعات کدام است؟

(۱) آزمایش و مشاهده و ثبت وقایع

(۲) پرسشنامه یا مصاحبه

(۳) استفاده از اطلاعات از پیش تهیه شده

۲۹- در بررسی سطح نمره ادبیات یک کلاس ۳۵ نفره، ۱۵ نفر را به تصادف از آن‌ها انتخاب کرده و نمره ادبیات آن‌ها را بررسی می‌کنیم. در این بررسی،

اندازه جامعه و اندازه نمونه کدام است؟

(۱) اندازه جامعه: ۳۵ - اندازه نمونه: نمره‌های ۱۵ دانش‌آموز

(۲) اندازه جامعه: ۱۵ - اندازه نمونه: ۱۵ دانش‌آموز

(۳) اندازه جامعه: ۳۵ - اندازه نمونه: ۱۵

(۴) اندازه جامعه: ۱۵ - اندازه نمونه: ۱۵

۳۰- اگر اندازه جامعه‌ای که می‌خواهیم یک نمونه تصادفی از آن انتخاب کنیم، ۱۲۰ باشد و عدد تصادفی انتخاب شده توسط ماشین حساب ۳/۲۵۳ باشد،

شماره نمونه انتخابی از جامعه کدام است؟

۲۰ (۴)

۳۱ (۳)

۲۱ (۲)

۳۰ (۱)

اقتصاد چیست؟
صفحه‌های ۱ تا ۱۹

اقتصاد

۳۱- کدام گزینه میین پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر است؟

الف) کدام مورد در ارتباط با علم اقتصاد نادرست است؟

ب) ... محرك انسان برای فعالیت و تلاش است.

ج) در جمله «بهترین روش استفاده از منابع و امکانات کدام است؟»، ملاک «بهترین بودن» چیست؟

د) هدف جامعه مصرفی غیراسلامی، افزایش مصرف، رفاه زیاد و تجملات و هدف جامعه اسلامی، ارتقای سطح فرهنگی و تعالی فکری انسان است؛ بنابراین ...

(۱) الف) علم اقتصاد به این دلیل اهمیت بسیاری دارد که در عرصه مسائل اقتصادی، راه انتخاب بهتر را به انسان آموزش می‌دهد. ب) منابع و امکانات (ج) ملاک بهترین بودن این است که با استفاده از این منابع بتوان بیشترین میزان سود را به دست آورد و سطح بالاتری از رفاه را برای انسان فراهم کرد. د) جامعه اسلامی سیری‌پذیر و جامعه غیراسلامی سیری‌ناپذیر است.

(۲) الف) علم اقتصاد به این دلیل اهمیت بسیاری دارد که در عرصه مسائل اقتصادی، راه انتخاب بهتر را به انسان آموزش می‌دهد. ب) نیازهای انسان (ج) ملاک بهترین بودن این است که با استفاده از این منابع بتوان بیشترین میزان تولید را به دست آورد و سطح بالاتری از رفاه را برای انسان فراهم کرد. د) هر دو جامعه در راه رسیدن به خواسته‌های خود سیری‌ناپذیرند.

(۳) الف) اقتصاددانان با تکیه بر مطالعات علمی خود، توانسته‌اند ماهیت روابط علت و معلولی بین پدیده‌های اقتصادی را کشف کنند؛ به همین دلیل، امروزه می‌توان در عرصه اقتصادی برای رسیدن به هدفی خاص، سیاست‌هایی را طراحی و اجرا کرد ولی نتایج اجرای آن‌ها را نمی‌توان از قبل پیش‌بینی کرد. ب) نیازهای انسان (ج) ملاک بهترین بودن این است که با استفاده از این منابع بتوان بیشترین میزان تولید را به دست آورد و سطح بالاتری از رفاه را برای انسان فراهم کرد. د) هر دو جامعه در راه رسیدن به خواسته‌های خود سیری‌ناپذیرند.

(۴) الف) اقتصاددانان با تکیه بر مطالعات علمی خود، توانسته‌اند ماهیت روابط علت و معلولی بین پدیده‌های اقتصادی را کشف کنند؛ به همین دلیل، امروزه می‌توان در عرصه اقتصادی برای رسیدن به هدفی خاص، سیاست‌هایی را طراحی و اجرا کرد ولی نتایج اجرای آن‌ها را نمی‌توان از قبل پیش‌بینی کرد. ب) نیازهای انسان (ج) ملاک بهترین بودن این است که با استفاده از این منابع بتوان بیشترین میزان سود را به دست آورد. د) جامعه اسلامی سیری‌پذیر و جامعه غیراسلامی سیری‌ناپذیر است.

۳۲- به ترتیب عبارات کدام گزینه، با موارد زیر مطابقت دارد؟

«خدمات واسطه‌ای - کالای سرمایه‌ای - کالای مصرفی ضروری - کالای واسطه‌ای»

۱) دندانپزشکی - بولدوزر - آرد - نان ۲) مشاور حقوقی - ساختمان تجاری - پوشک - چرم

۳) ورق آهن - تراکتور - میوه - لاستیک خودرو ۴) مشاور مالی - معلم - خوراک - آرد

۳۳- کدام گزینه مبین پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر است؟

الف) در ایطه یا «واقعیت» کدام مورد نادرست است؟

ب) «تفکر اسلامی» رشد و تعالی فکری و روحی انسان را «ارزش» می داند، بدین سبب «جامعه‌ی اسلامی» باید با صرف امکانات کافی در جهت رشد و تعالی انسان، اسباب پیشرفت او را فراهم سازد. برای تحقق این امر لازم است:

(ج) اگر جامعه‌ای به دنبال حفظ استقلال سیاسی و فرهنگی خود است باید به: «۵۵» به مثابهی یکی از مهم‌ترین ابزارها در این مسیر توجه کند.

د) نیازهای انسان از چه طریقی بر طرف می شود؟

ه) کدام مورد جزء « شباهت‌های خاص » در روش مطالعه‌ی دانشمندان علوم مختلف نیست؟

و) آنچه که انسان در مقابل «پول» خریداری می‌کند و به وسیله‌ی آن نیازهایش را برطرف می‌سازد:

۱) الف) نیازهای انسان «نامحدود» است. ب) سرمایه‌گذاری‌های ارزشمندی در جهت «بنیاد» تأسیسات اقتصادی و صنعتی صورت گیرد. ج) استفاده گسترده از منابع و امکانات اقتصادی، د) کسب ثروت و استفاده از آن، ه) پی‌گیری، جستجو و یافتن روابط «علت و معلوی» بین ییده‌های مورد مطالعه، و) کالای مصرف است.

(۲) الف) به یقین «ملاک بهترین بودن» آن نیست که انسان با استفاده از منابع و امکانات بتواند سطح بالاتری از «رفاه» یا بیشترین میزان را از «تولید» به دست آورد. ب) سرمایه‌گذاری‌های عظیمی برای تأسیس «نهادهای فرهنگی» صورت پذیرد. ج) رشد و پیشرفت اقتصادی، د) مصرف محصولات و دریافت خدمات، ه) استفاده از ابزارهای خاص و انجام آزمایشات در فضایی خاص، و) فقط در اشیاء «فیزیکی» خلاصه نمی‌شود.

(۳) الف) منابع و امکانات موجود «محدد» است. ب) با توجه به «هدف اقتصادی اسلام» جلوی افزایش بی‌رویه استفاده از منابع اقتصادی به طور گسترده گرفته شود. ج) استفاده از «تکنولوژی مدرن» و گسترش ارتباط علمی و فنی خود با ممالک پیشرفته‌ی جهان، د) داشتن درآمد و هزینه کردن آن، ه) انعام مشاهدات و جمع‌آوری اطلاعات، و) خدمات است.

۴) الف) منابع و امکانات محدود قادر به رفع نیازهای «نامحدود» انسان نیستند، لذا انسان ابتدا، باید به آن گروه از نیازهای خود که اولویت بیشتری دارند، بپردازد. ب) تشویق و ارزش‌گذاری شایسته از «تولید کنندگان محصولات کشاورزی و صنعتی» برای حمایت از «اقتصاد و تولید داخلی» به عمل آید. ج) سرمایه‌گذاری‌های عظیم برای تأسیس «نهادهای فرهنگی» در جامعه، د) کسب سود و پس انداز کردن آن، ه) طبقه‌بندی و بعد ارزیابی، نظریات مطرح شده، و محصولات و مواد مختلف است.

^{۳۴}- در ارتباط با جستجوی روابط علت و معلوی بین پدیده‌های مورد مطالعه ارائه نظریات دقیقاً بعد از کدام مرحله قرار دارد؟

(۱) انجام مشاهدات (۲) جمع آوری اطلاعات (۳) ارزیابی مطالعات (۴) طبقه‌بندی یافته‌ها

الف) عبارت کدام گزینه نادرست است؟ ب) به ترتیب کدام گزینه تمام موارد «کالای بادوام - خدمت - کالای تجملی» را دربرمی‌گیرد؟

۱) الف) طبقه‌بندی «مصرفی و واسطه‌ای» در مورد خدمات هم صدق می‌کند. ب) رایانه شخصی - عمل جراحی - لوستر طلاکوب

(۲) الف) نیاز به آموزش صرفاً با پرداخت پول برآورده می‌شود. ب) کتاب کوبیده - نظافت منزل دیگران - فرش ابریشم

(۳) الف) نیازهای انسان از طریق مصرف محصولات مختلفی که تولیدکنندگان آن‌ها را تولید و عرضه می‌کنند، برطرف می‌شود. ب) نان برابری - سی دی آموزش قرآن - کتاب اقتصاد

(۴) الف) کالاهای بادوام زیرمجموعه کالاهای سرمایه‌ای محسوب می‌شوند. ب) تلویزیون - مشاوره انتخاب رشته - اتومبیل بنز

٣٦- کدام مطلب نادرست است؟

۱) هر یک از علوم، فضایی خاص و متفاوت با سایر علوم دارد. بنابراین، هر اندازه به هریک از شاخه‌های علوم دقیق کنیم، شباهت‌های خاصی در روش مطالعه‌ی دانشمندان پیدا نمی‌کنیم.

۲) دانشمندان برای توجیه واقعیت‌های مورد مطالعه، نظریات خود را ارائه می‌دهند و سپس با بررسی بیشتر، نظریات مطرح شده را ارزیابی می‌کنند و درباره‌ی رد یا قبول آن‌ها، تصمیم می‌گیرند.

(۳) در همهی شاخه‌های علوم، دانشمندان به دنبال یافتن روابط علت و معلوی بین پدیده‌های مورد مطالعه هستند و به همین منظور به انجام مشاهدات، جمع‌آوری اطلاعات و سپس طبقه‌بندی آن‌ها می‌پردازند.

۴) هر چند اقتصاددانان در مطالعات اقتصادی امکان استفاده از ابزارهای خاص علوم تجربی مانند میکروسکوپ، تلسکوپ و نظایر آنان را ندارند، اما با روشی سیار مشابه روشی که در علوم تجربی به کار گرفته می‌شود، به برسی، واقعیت‌ها می‌پردازند.

محا ، انجام محاسبات

۳۷- کدام گزینه مبین پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر است؟

(الف) این مطلب که «برای گروهی از انسان‌ها که از ابتدای ترین امکانات زندگی محروم‌اند، اساسی‌ترین نیاز این است که سرپناهی داشته باشند تا در آن از گزند سرما، گرما و درندگان مصون بمانند و نیز غذای مختص‌الحصیر داشته باشند که با آن رفع گرسنگی کنند، اما وقتی این نیازها تا حد مقبول برطرف می‌شود، همین افراد احساس می‌کنند که به امکانات رفاهی بیش‌تری نیاز دارند.» بیانگر چیست؟

(ب) دو نکته مهم در ارتباط با منابع و امکانات موجود در جهان چیست؟

(ج) به چه دلیل امروزه اقتصاددانان می‌توانند در عرصه اقتصاد برای رسیدن به هدفی خاص، سیاست‌هایی را طراحی و اجرا کرده و نتایج اجرای آن‌ها را از قبل پیش‌بینی کنند و همچنین با پیش‌بینی برخی مشکلاتی که ممکن است در عرصه اقتصاد بروز کند، روش‌هایی را برای جلوگیری از بروز آن‌ها طراحی کنند؟

(د) برخی کالاهای مصرفی خودشان مصرف نمی‌شوند، بلکه در طول زمان خدمات ارائه شده از سوی آن‌ها مورد مصرف قرار می‌گیرد؛ به این کالاهای در اقتصاد ..... می‌گویند.

(ه) اگر فردی امکان انتخاب دو شغل A و B را داشته باشد، هزینه فرست انتخاب شغل A کدام است؟

(۱) انسان موجودی سیری‌نایپذیر است. (ب) سطح پایین دانش فنی انسان سبب محدودیت منابع است. - تصمیمات انسان در مورد مسائل اقتصادی باید از طریق به کارگیری منابع و امکانات محدود و در دسترس عملی شوند. (ج) کشف ماهیت روابط علت و معلوی بین پدیده‌های اقتصادی با تکیه بر مطالعات علمی خود، (د) کالاهای بادوام، (ه) اوقات فراغتی که از آن صرف‌نظر کرده است.

(۲) (الف) انسان از منابع و امکانات موجود در جهان برای رفع نیازهای خود استفاده می‌کند. (ب) سطح پایین دانش فنی انسان سبب محدودیت منابع است. - تصمیمات انسان در مورد مسائل اقتصادی باید از طریق به کارگیری منابع و امکانات محدود و در دسترس عملی شوند. (ج) فراهم آمدن امکان استفاده از ابزارهای خاص علوم دیگر، (د) کالاهای سرمایه‌ای، (ه) اوقات فراغتی که از آن صرف‌نظر کرده است.

(۳) (الف) انسان موجودی سیری‌نایپذیر است. (ب) منابع و امکانات موجود در دسترس انسان، محدود است. - منابع و امکانات موجود، قابلیت‌های مصرف متعددی دارند. (ج) کشف ماهیت روابط علت و معلوی بین پدیده‌های اقتصادی با تکیه بر مطالعات علمی خود، (د) کالاهای بادوام، (ه) شغل B که از آن صرف‌نظر کرده است.

(۴) (الف) انسان از منابع و امکانات موجود در جهان برای رفع نیازهای خود استفاده می‌کند. (ب) منابع و امکانات موجود در دسترس انسان، محدود است. - منابع و امکانات موجود، قابلیت‌های مصرف متعددی دارند. (ج) فراهم آمدن امکان استفاده از ابزارهای خاص علوم دیگر، (د) کالاهای لوکس، (ه) شغل B که از آن صرف‌نظر کرده است.

۳۸- انسان همواره در صدد یافتن بهترین راه استفاده از منابع و امکانات بوده و حاصل این تلاش فکری، پدید آمدن ... است و با پیشرفت تمدن بشری و بهویژه ... این امر تکامل بیش‌تری یافت و با عنوان ... در جایگاه یکی از مهم‌ترین معارف بشری قرار گرفت.

(۱) علم اقتصاد، علم ریاضی، تکامل در علم اقتصاد

(۲) روش‌های مختلف تأمین معاش، علم تجربی، اندیشه اقتصادی

(۳) اندیشه اقتصادی، علم تجربی، روش‌های مختلف تأمین معاش

(۴) اندیشه اقتصادی، علم ریاضی، علم اقتصاد

۳۹- در کدام فرآیند، «گوجه فرنگی» به ترتیب یک کالای مصرفی و واسطه‌ای تلقی می‌شود؟

(۱) در «سالاد خانگی» مصرف می‌شود - در تولید «رب» استفاده می‌شود.

(۲) در تولید «سنس» به کار می‌رود - در «برخی غذاها» مصرف می‌شود.

(۳) در تولید «رب» به کار می‌رود - در تولید «سنس» استفاده می‌شود.

(۴) در «سالاد خانگی» مصرف می‌شود - در کنار «کباب» تناول می‌شود.

۴۰- در عبارت «زمینی را به کشت پنبه اختصاص داده‌ایم، در صورتی که می‌توانستیم در آن گندم بکاریم و این محصول را برداشت کنیم.»، هزینه فرست کدام است؟

(۱) تفاوت قیمت پنبه و گندم است.

(۴) میزان ضرری است که در صورت کشت گندم متحمل می‌شدیم.

قافیه
صفحه‌های ۱۷۵

ادیات فارسی سال چهارم

۴۱- کلمات ردیف در بیت کدام گزینه تعداد واجهای بیشتری دارد؟

(۱) بلبلی خون دلی خورد و گلی حاصل کرد / باد غیرت به صدش خار پریشان دل کرد

(۲) حسب حالی ننوشتی و شد ایامی چند / محرمی کو که فرستم به تو پیغامی چند

(۳) مرا عهدی است با جانان که تا جان در بدن دارم / هوداران کویش را چو جان خویشن دارم

(۴) ساقیا برخیز و در ده جام را / خاک بر سر کن غم ایام را

۴۲- حروف اصلی قافیه در کدام بیت الگوی متفاوتی دارد؟

(۱) کسی کز عشق خالی شد فسردست / گوش صد جان بود بی عشق مردست

(۲) طبایع جز کشش کاری ندانند / حکیمان این کشش را عشق خوانند

(۳) همه گبران که بر آتش نشستند / ز عشق آفتاب آتش پرستند

(۴) در دنیا به دانش بند کرده / ز دنیا دل بدین خرسند کرده

۴۳- قاعدة قافیه در کدام گزینه متفاوت است؟

(۱) گلبن عیش می دمد ساقی گل عذار کو؟ / باد بهار می وزد باده خوش گوار کو؟

(۲) خط آذار یار که بگرفت ماه از او / خوش حلقه‌ای است لیک به در نیست راه از او

(۳) ای قبای پادشاهی راست بر بالای تو / زینت تاج و نگین از گوهر والا تو

(۴) مزرع سبز فلک دیدم و داس مه نو / یادم از کشته خویش آمد و هنگام درو

۴۴- با توجه به قواعد دوگانه قافیه، چند بیت از ابیات زیر طبق قاعدة «۱» می‌باشد؟

الف) آن سیه‌چرده که شیرینی عالم با اوست / چشم می‌گون لب خندان دل خرم با اوست

ب) کس نیست که افتاده آن زلف دوتا نیست / در رهگذر کیست که دامی ز بلا نیست

ج) آن ترک پری‌چهره که دوش از بر ما رفت / آیا چه خطأ دید که از راه خطأ رفت

د) ای پیک راستان خبر یار ما بگو / احوال گل به بلبل دستان سرا بگو

ه) همای اوج سعادت به دام ما افتاد / اگر تو را گذری بر مقام ما افتاد

و) گفتا بروں شدی به تماشای ماه نو / از ماه ابروان منت شرم باد رو

ز) مرا چشمیست خون‌افشان ز دست آن کمان ابرو / جهان بس فتنه خواهد دید از آن چشم و از آن ابرو

۳) ۴

۴) ۳

۱) ۲

۲) ۱

۴۵- تبصره به کار رفته در کدام گزینه متفاوت با دیگر گزینه‌ها است؟

(۱) روزگاری که به هجران توان می‌گزند / فلک آن روز مبادا که ز عمرم شمرد

(۲) سوی مردن کس به رغبت کی رود / پیش ازدرها برهنه کی شود

(۳) دست را بر ازدها آن کس زند / که عصا را دستش ازدرها کند

(۴) آب بگذارید و نان قسمت کنید / بخل بگذارید اگر آل منید

۴۶- واژگان قافیه در بیت کدام گزینه مطابق تبصره (۵) قافیه است؟

- (۱) کهن شود همه کس را به روزگار ارادت / مگر مرا که همان عشق اولست و زیادت
- (۲) دلم جز مهر مهرویان طریقی برنمی‌گیرد / ز هر در می‌دهم پندش ولیکن درنمی‌گیرد
- (۳) گلاب است گویی به جویش روان / همی شاد گردد ز بویش روان
- (۴) گفت آن آتش ز آیات خداست / شعله‌ای از آتش بخل شماست

۴۷- قافیه بیت کدام گزینه معیوب است؟

- (۱) کبر زشت و از گدایان زشت‌تر / روز سرد و برف و آن گه جامه تر
- (۲) آن که از کبرش دلت لرزان بود / چون شوی چون پیش تو گریان شود
- (۳) گفت پیغمبر که زن بر عاقلان / غالب آید سخت و بر صاحبدلان
- (۴) چون که در تو می‌شود لقمه گهر / تن مزن چندان که بتوانی بخور

۴۸- کدام بیت از لحاظ قافیه فاقد ایراد است؟

- (۱) که خواهد شد بگویید ای رفیقان / رفیق بی کسان یار غریبان
- (۲) خدا چو صورت ابروی دلگشای تو بست / گشاد کار من اندر کوشمه‌های تو بست
- (۳) چه گفت آن خداوند تنزیل و وحی / خداوند امر و خداوند نهی
- (۴) که گر آفتاب است یک ذره نیست / و گر هفت دریاست یک قطره نیست

۴۹- کدام بیت قافیه میانی دارد؟

- (۱) ماهم این هفته برون رفت و به چشمم سالیست / حال هجران تو چه دانی که چه مشکل حالیست
- (۲) من مانده‌ام مهجور از او بیچاره و رنجور از او / گویی که نیشی دور از او در استخوانم می‌رود
- (۳) آن سیه‌چرده که شیرینی عالم با اوست / چشم میگون لب خندان دل خرم با اوست
- (۴) ز خواب نرگس مست تو سرگران برخاست / خروش و ولوله از جان عاشقان برخاست

۵۰- اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب «عیب قافیه، ذوقافیتین و قاعدة ۲» مرتب کنیم، کدام ترتیب درست است؟

الف) بعد از این سوز را قبله کنم / زان که شمعم من به سوزش روشنم

ب) پای کس بر نهی به بام فلک / باده کی درکشی ز جام ملک

ج) خانه را گور ساز و دل را خصم / در و دیوار خاک و گل را رسم

(۱) ج - ب - الف

(۲) الف - ج - ب

(۳) ج - الف - ب

خط و زبان در ایده پیش از اسلام،
عصر پیش از رودکی
صفحه‌های ۲ تا ۲۴
عصر حافظه
صفحه‌های ۳ تا ۱۳
مقدمات، قالب‌های شعر فارسی
صفحه‌های ۳ تا ۲۸

تاریخ ادبیات و آرایه‌های ادبی

۵۱- تمامی عبارات زیر از نظر سیر تاریخی خط فارسی به درستی بیان شده به جز گزینه ...

- (۱) ایرانیان چند صد سال پیش از میلاد، علامت‌های میخی با بلی را اقتباس کردند و مانند آن‌ها
الفبای مستقلی را ترتیب دادند.

(۲) خط اوستایی که از خطوط سامی گرفته شده بود، در نوشنی متنون دینی مربوط به آیین زرده‌شته، به ویژه اوستا استفاده شده است.

(۳) خطی که تا چند قرن بعد از اسلام هم در گوشه و کنار ولایات شرقی ایران برای نوشتن آثار فکری و فلسفی مربوط به آیین‌های پیش از اسلام کاربرد داشت، همان خط پهلوی است.

(۴) الفبای مورد استفاده ایرانیان در عهد باستان خط میخی یا همان هجایی است.

۵۲- کدام گزینه از منظر تاریخ ادبیات نادرست است؟

(۱) بیشتر نوشه‌هایی که از روزگار ساسانی به دست ما رسیده، به زبان پارسی میانه است و مهم‌ترین آن‌ها کتاب خدای نامه است که در اواخر دوران ساسانی پدید آمده و بارها به عربی ترجمه شده است.

(۲) از روی ترجمه‌های خدای نامه، «سیرالمولوک»‌ها و «شاهنامه»‌های متعددی پرداخته شد که یکی از آن‌ها شاهنامه فردوسی است.

(۳) مجموعه‌ای از کتاب‌های اخلاقی و آموزشی فارسی مانند قابوس نامه و اخلاق ناصری از اندرز نامه‌های عصر ساسانی استفاده کردند.

(۴) آثاری چون هزار افسان - که برخی آن را منشأ کتاب هزار و یک شب می‌دانند - یا داستان‌های مربوط به خسرو و شیرین و هفت پیکر، گذشته ادبی پرپار ایران را نشان می‌دهند.

۵۳- بزرگ‌ترین عالم علم نحو □ بوده است. □ نیز واضح علم □ و صاحب نخستین کتاب مهم در لغت عربی بوده است.

- (۱) سیبویه، خلیل بن احمد، سیبویه، عروض
(۲) خلیل بن احمد، سیبویه، عروض
(۳) اخفش، خلیل بن احمد، بلاغت
(۴) اخفش، سیبویه، بلاغت

۵۴- قدیمی‌ترین کتابی که به خط فارسی امروز در دست است، در چه سالی و توسط چه کسی تحریر شده است؟

- (۱) ۴۱۷ هـ. ق. - اسدی توسي
(۲) ۴۴۷ هـ. ق. - اسدی توسي
(۳) ۴۱۷ هـ. ق. - اخفش
(۴) ۴۴۷ هـ. ق. - محمد بن وصیف

۵۵- بنابر نظم اعروضی، احمد بن عبدالله خجستانی دو بیت زیر را در دیوان چه کسی خوانده است؟

«مهتری گر به کام شیر در است / شو خطر کن ز کام شیر بجوی
یا بزرگی و عز و نعمت و جاه / یا چو مردانت مرگ رویارویی»

- (۱) حنظله بادغیسی   (۲) محمد بن وصیف سیستانی   (۳) ابوسلیک گرگانی   (۴) عباس مروزی

۵۶- عبارات زیر از نظر صحت یا نادرستی به ترتیب در کدام گزینه مرتب شده‌اند؟

(الف) چه‌بسا در ایران پیش از اسلام، اشعاری به همین زبان پارسی وجود داشته اما مبنای وزن شعر با آن‌چه ما اکنون به عنوان شعر اعروضی می‌شناسیم متفاوت بوده است.

(ب) رواج شعر به شیوه اعروضی از نیمة اول قرن سوم هجری پیش‌تر نمی‌رود و پیش از آن، اشعار (در صورت وجود) به شیوه اعروضی نبوده‌اند.

(ج) بیت «خون خود را گر بریزی بر زمین / به که آبروی ریزی در کنار» از اشعار منسوب به ابوسلیک، شاعر معاصر طاهریان است.

(۱) غ - ص - غ   (۲) ص - غ - غ   (۳) ص - غ - غ   (۴) غ - ص - غ

۵۷- هرج و مرچی که در عصر حافظ در قلمرو ذوق و اندیشه مشاهده می‌شود، بازتاب چیست؟

- (۱) جریان‌های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی پس از حمله مغول   (۲) بی‌عقیدگی و بی‌تعصی حکمرانان مغول
(۳) رواج واژه‌های مغولی در زبان و ادب فارسی   (۴) کسادی بازار قصیده و شعر مدحی

۵۸- هر دو عبارت گزینه ... در مورد عصر حافظ صحیح است.

(الف) گنجاندن نام یک شخص یا شيء در حروف یا واژه‌های یک مصراع یا بیت را ماده تاریخ می‌گویند که در عصر حافظ رواج داشت.

(ب) اشعار حافظ و خواجه، سنتی و ضعف زبانی اکثر اشعار عصر حافظ را ندارند.

(ج) اقلیم پارس، علی‌رغم کشمکش‌های تاریخی فراوان، در این عصر هنوز کانون جوشنده شعر فارسی است.

(د) عرفان، حکمت، هجو و عشق از مضامین قصاید اندک این دوره بود.

(۱) د - ج   (۲) ب - د   (۳) ب - ج   (۴) الف - ب

۵۹- کدام کتاب عراقی در وزن «حدیقه» سروده شده است و خواجهی کرمانی در قصیده پیرو کیست؟

- (۱) لمعات - خاقانی   (۲) لمعات - کمال اصفهانی   (۳) عشاق‌نامه - خاقانی   (۴) دهnamه - سنایی

۶۰- جامی و حافظ به ترتیب مقلد کدام شاعران نبوده‌اند؟

- (۱) نظامی - کمال اصفهانی
(۲) سعدی - خواجهی کرمانی
(۳) سلمان ساوجی - عطار
(۴) سعدی - سعدی

۶۱- متن زیر معرف کدام شاعر عصر حافظ است؟

«سبک شعری او شیوه خراسانی را به یاد می‌آورد. در قصاید که بخش عمده دیوان اشعار او را تشکیل می‌دهد، به استقبال اشعار شاعرانی از جمله رودکی، خاقانی و کمال اصفهانی رفته است و غزل‌هایش بیشتر در جواب سعدی است.»

- (۱) ابن یمین (۲) سیف فرغانی (۳) عبید زاکانی (۴) فخرالدین عراقی

۶۲- تمامی عبارات زیر درباره شاعران عصر حافظ به درستی بیان شده است؛ به جز گزینه ... .

(۱) لمعات عراقی به نظم فارسی است که شاعر در آن به موضوع سیر و سلوک عارفان پرداخته و شرح جامی بر آن، از مشهورترین شرح‌ها بر این اثر است.

(۲) سیف فرغانی در اشعارش شاعران دیگر را سفارش کرده که از ستایش سیم پرستان گدا خودداری کنند و ذوقشان را در وعظ و اندرز به کار بزنند.

(۳) مثنوی «عشاق‌نامه» نام اثری از عبید زاکانی است که در دیوان او چاپ شده است.

(۴) ابن یمین از شاعران شیعه مذهب عصر سربداران است که بیشتر شهرت وی به دلیل قطعه‌های مشتمل بر پند و اندرز می‌باشد.

۶۳- کدام گزینه درباره شعر حافظ نادرست است؟

(۱) دیوان حافظ تنها شامل کمتر از پانصد غزل و مقداری رباعی است.

(۲) برخی حافظ را خاتم شعرای ایران می‌دانند و بر آن اند که پس از او سخن پارسی رو به انحطاط و زوال رفته است.

(۳) لحن حافظ گزنه و تlux و تؤام با نیشخند و کنایه‌آمیز است و در آن مایه‌ای از خیرخواهی و اصلاح‌طلبی هم دیده می‌شود.

(۴) در غزل اجتماعی حافظ، فرهنگ گذشتۀ ایران با همه کمال ایرانی اسلامی خود رخ می‌نماید.

۶۴- در کدام گزینه موضع كتابي نادرست آمده است؟

(۱) تحفۀ الاحرار: در ذکر مراحل سلوک و تربیت نفس / سلسۀ الذهب: در ذکر حقایق عرفانی

(۲) سلامان و ابسال: منظومه‌ای تمثیلی حاوی اشارات اخلاقی و عرفانی / سبع‌المثانی: در مناظره شمشیر و قلم

(۳) بهارستان: شامل باب‌ها و حکایت‌هایی به تقلید از گلستان سعدی / اشعة‌اللمعات: در شرح و توضیح لمعات فخرالدین عراقی

(۴) خردنامۀ اسکندری: در ذکر موضعه و نصیحت از زبان فیلسوفان یونان / رسالۀ البدایه: در مناظره نی و بوریا

۶۵- در کدام بیت ردیف وجود دارد؟

(۱) دوش دیدم شنل انداخته سردار به دوش / همچو افعی‌زده می‌بیچم از اندیشه دوش

(۲) برخیز و بخور غم جهان گذران / بنشین و دمی به شادمانی گذران

(۳) به سودای جانان ز جان مشتغل / به ذکر حبیب از جهان مشتعل

(۴) دلارام در بر دلارام جوی / الب از تشنگی خشک بر طرف جوی

۶۶- وزن کدام مصراع، متناوی با سایرین است؟

(۲) نخواهم بی تو یکدم زندگانی

(۱) که سیمرغ در قاف قسمت خورد

(۴) زهی اندک وفای سست‌پیمان

(۳) به کشنن می‌کند گویی اشارت

۶۷- کدام یک از ابیات زیر، نمی‌تواند بیت سوم قصیده‌ای ۲۲ بیتی که شاعر در آن تجدید مطلع نکرده، باشد؟

(۱) شه طغان عقل را نایب منم، نعم الوکیل / نوعروس فضل را صاحب منم، نعم الفتی

(۲) شاخ شکوفه‌فشن سنترقانند خرد / هر نفسی بال و پر ریخته‌شان از قضا

(۳) طلفی هنوز بسته گهواره فنا / مرد آن زمان شوی که شوی از همه جدا

(۴) چار زبان رباب دوش به مجلس / از طرب این هشت گوش را خبر آورد

۶۸- کدام دو گزاره حاوی نکته‌ای غلط نیستند؟

الف) چهارپاره در وزن آزاد بوده و پیش از مشروطیت در ایران رواج یافت.

ب) در شعر نیمایی، شاعر بدون پیش‌شرطی می‌تواند از هر اندیشه‌ای سخن بگوید.

ج) در دیوان تمام شعراء، غزل‌ها پنج بیت یا بیشتر هستند.

د) تعداد بخش‌های ترکیب‌بند مقید به تعداد محدود از پیش تعیین شده نیست.

(۱) د - الف (۲) الف - ج (۳) ج - ب (۴) ب - د

۶۹- اگر بخواهیم با غزلی ۱۲ بیتی از حافظ، مسمطی شش مصراعی بسراییم، آن‌گاه ... مصراع جدید و ... رشته خواهیم داشت.

(۱) ۱۲ - ۴۸ - ۲۴ (۲) ۱۲ - ۴۸ (۳) ۱۲ - ۴۸ (۴) ۱۲ - ۴۸

۷۰- به ترتیب، ابیات زیر مطلع کدام قالبهای شعری می‌توانند باشند؟

«ای بی تو فرخای جهان بر ما تنگ / ما را به تو فخرست و تو را از ما ننگ»

«عشق در بند حسن و احسان است / عشق بنده‌ست و حسن سلطان است»

«کوه عنبر نشسته بر زنخش / راست گویی بهیست مشک‌آلود»

(۱) دویتی - مثنوی - ترجیع‌بند (۲) رباعی - غزل - ترجیع‌بند

(۳) دویتی - غزل - قطعه (۴) رباعی - مثنوی - قطعه

**انسان و تاریخ
صفحه‌های (۱ تا ۱۲)**
تاریخ شناسی

۷۱- کدام مورد می‌تواند درستی عبارت زیر را تأیید کند؟
علم تاریخ با جوامع انسانی سروکار دارد.

(۱) در مطالعات تاریخی هیچ‌گونه رابطه شخصی میان پژوهشگر و پدیده مورد مطالعه او وجود ندارد.

(۲) انسان برای شناسایی بهتر پدیده‌های تاریخی می‌تواند تجربه را تکرار کند.

(۳) انسان در نگاه به گذشته آثار تاریخی نمی‌تواند از احساسات خود برکنار باشد.

(۴) پژوهشگر در بررسی پدیده‌های تاریخی به قوانین علمی دست می‌یابد.

۷۲- چرا نتایج حاصل از مطالعه پدیده‌های تاریخی، مشابه نیست؟ به دلیل ...

(۱) تکرارناپذیر بودن پدیده‌های تاریخی

(۲) تجزیه و حسی بودن پدیده‌های تاریخی

(۳) یکسان نبودن نتایج مطالعات تاریخی افراد درباره موضوعی

(۴) یکسان بودن قضاوت در مورد مطالعات تاریخی

۷۳- به علت فقدان کدام ویژگی از صفات مورخ، کار او بیهوده خواهد بود و کدام ویژگی باعث عرضه مطلب دستاورده پژوهش مورخ می‌شود؟

(۱) دانش گسترده - داشتن قدرت اندیشه و تفکر

(۲) تجزیه و تحلیل - توانایی درست نوشت

(۳) تجزیه و تحلیل - توانایی درست نوشت

۷۴- کدام یک از گزاره‌های زیر صحیح نمی‌باشد؟

(۱) وقایعی که در اجتماع رخ می‌دهند، در بعضی موارد در معرض خطر فراموشی قرار دارند.

(۲) مورخان زبان گویای وقایع می‌شوند و آن‌ها از فراموشی رهایی می‌بخشند.

(۳) مورخ علاوه بر ضبط و نقل گذشته‌ها و گزینش در آن‌ها، باید به بازگویی و شرح تاریخ نیز پردازد.

(۴) دانش مورخ به طور کلی محدود به مطالعات تاریخی نیست.

۷۵- کدام گزینه در مورد شیوه‌های مطالعاتی تاریخ درست بیان شده است؟

(۱) تکیه بر مشاهده غیرمستقیم - تجربه حسی - تکرارناپذیری

(۲) استفاده از تجربه عقلی - به کار بستن روش‌ها و شیوه‌های یکسان علمی

(۳) در دسترس نبودن موضوعات تاریخی - وجود نداشتن حب و بعض مورخان در مطالعات

(۴) نداشتن هدف یکسان در مطالعات تاریخ - استفاده از شیوه‌های مطالعاتی متفاوت

۷۶- کدام گزینه، ترتیب صحیح مراحل انجام یک پژوهش تاریخی را بیان می‌کند؟

(۱) انتخاب موضوع، گزینش اخبار، جمع‌آوری منابع، بررسی و تفسیر، تنظیم مطالب، نگارش

(۲) انتخاب موضوع، جمع‌آوری اخبار و اطلاعات، گزینش اخبار، تنظیم مطالب، بررسی و تفسیر، نگارش

(۳) جمع‌آوری منابع، انتخاب موضوع، تنظیم مطالب، گزینش اخبار، نگارش

(۴) جمع‌آوری منابع، تنظیم مطالب، گزینش اخبار، نگارش، تنظیم مطالب

۷۷- اگر قبول داشته باشیم که نتایج مطالعات تاریخی افراد مختلف درباره موضوعی واحد کاملاً یکسان نیست، به کدام اصل زیر در علم تاریخ

خواهیم رسید؟

(۱) حقیقت‌جویی

(۲) دانش گسترده

(۳) جزمیت

(۴) نسبیت

۷۸- عده‌ای از مورخان برای پژوهشی به تخت‌جمشید مراجعه نموده‌اند. هر یک از آن‌ها در فعالیت خود، فاقد کدام صفت از صفات مورخان هستند؟ (به ترتیب)

- شخص (الف) تنها به توصیف زندگی افراد دربار و سلطنتی هخامنشیان پرداخت.

- شخص (ب) بدون درک مطالب تاریخی نهفته در کتبیه‌های تخت‌جمشید، به مطالعه در مورد آن‌ها پرداخت.

- شخص (ج) تنها به ثبت مشاهدات و نقل سخنان مورخان گذشته در مورد تخت‌جمشید پرداخت.

(۱) عدالت - دانش گسترده - توانایی درست نوشت

(۲) عدالت - حقیقت‌جویی - توانایی درست نوشت

(۳) حقیقت‌جویی - عدالت - قدرت تجزیه و تحلیل

(۴) حقیقت‌جویی - دانش گسترده - قدرت تجزیه و تحلیل

۷۹- در یک پژوهش تاریخی، پس از منظم کردن تمامی اطلاعات صحیح، نوبت به ... می‌رسد.

(۱) گزینش اخبار

(۲) بررسی و تفسیر

(۳) نگارش

(۴) جمع‌آوری منابع

۸۰- کدام گزینه در مورد مورخان درست نمی‌باشد؟

(۱) وقتی مورخ به تاریخ‌نویسی می‌پردازد، در واقع گذشته را بازگویی می‌کند.

(۲) بهترین مورخان کسانی هستند که دارای توانایی گزینش اخبار مهم و حقیقت‌جویی هستند.

(۳) توانایی درست نوشت یک مورخ است که باعث می‌شود دستاورده پژوهش خود را به گونه‌ای مطلوب عرضه کند.

(۴) نخستین مرحله کار مورخ در زمینه پژوهش تاریخی، انتخاب موضوع و سپس جستجوی مطالب مربوطه می‌باشد.

ماجیت و گلندو داشن چهارمی
صفحه‌های (۳۰)

جغرافیای سال چهارم

۸۱- آغاز جغرافیا به چه زمانی بازمی‌گردد و کدام گزینه از عوامل به وجود آورنده علم جغرافیا نیست؟

(۱) برابر با عمر انسان - مسافت برای کسب علم

(۲) برابر با عمر انسان - مجزا ساختن بخشی از زمین از دیگر بخش‌ها برای کشت

(۳) پانصد سال قبل از میلاد - مجزا ساختن بخشی از زمین از دیگر بخش‌ها برای کشت

(۴) پانصد سال قبل از میلاد - مسافت برای کسب علم

۸۲- نخستین بار، ارتباط اقیانوس هند و اقیانوس اطلس توسط چه کسی نشان داده شد و از عوامل تحول در جغرافیا چیست؟

(۲) یاقوت حموی - گسترش دین اسلام

(۱) یاقوت حموی - شاخه‌های علوم

(۴) ابوریحان بیرونی - گسترش دین اسلام

(۳) ابوریحان بیرونی - شاخه‌های علوم

۸۳- هر یک از شاخه‌های جغرافیایی زیر از کدام علوم بهره می‌گیرند؟ (به ترتیب)

«کارتوگرافی - ژئومورفولوژی - GIS - روش‌های کمی در جغرافیا»

(۱) زمین‌شناسی - خاک‌شناسی - علوم فضایی - اقتصاد

(۲) هندسه - زمین‌شناسی - علوم فضایی - آمار و فناوری اطلاعات

(۳) هندسه - خاک‌شناسی - آمار و فناوری اطلاعات - آمار و فناوری اطلاعات

(۴) زمین‌شناسی - زمین‌شناسی - آمار و فناوری اطلاعات - اقتصاد

۸۴- هر یک از موارد زیر منجر به دست‌یابی به کدام هدف جغرافیا می‌گردد؟ (به ترتیب)

«شناخت و درک مکان زندگی» - «فراهم کردن درک روابط انسان و محیط» - «شناخت وحدت و یکپارچگی عناصر طبیعی»

(۱) تقویت هویت ملی - درک لزوم حفاظت مطلوب از محیط - پرورش روحیه قدردانی از موهاب الهی

(۲) تقویت هویت ملی - تقویت مهارت‌های زندگی فردی و اجتماعی - پرورش روحیه قدردانی از موهاب الهی

(۳) شناخت جغرافیای جهان به عنوان خانه بزرگ - تقویت مهارت‌های زندگی فردی و اجتماعی - درک لزوم حفاظت مطلوب از محیط

(۴) شناخت جغرافیای جهان به عنوان خانه بزرگ - درک لزوم حفاظت مطلوب از محیط - تقویت مهارت‌های زندگی فردی و اجتماعی

۸۵- جغرافی دان برای شناخت نقش سیستم‌های فضای یک شهر چگونه عمل می‌کند؟

(۱) ویژگی‌ها و صفات پدیده و متغیر و میزان تغییرات پدیده‌ها را مشخص می‌کند.

(۲) اصول و قوانین کلی حاکم بر روابط بین پدیده‌ها را شناسایی می‌کند.

(۳) چگونگی رشد و توسعه آن را در مراحل مختلف تاریخی، مورد بررسی قرار می‌دهد.

(۴) کارکرد تک‌تک پدیده‌های پیرامونی شهر را بررسی و مطالعه می‌کند.

۸۶- به ترتیب «توجه به نحوه شکل‌گیری و پیدایش شهر اصفهان و چگونگی توسعه آن» و «مطالعه استان تهران با توجه به اجزای مهمی مانند

وضعیت ناهمواری، شبکه راههای ارتباطی و ...»، بیانگر کدام نوع شناخت است؟

(۱) تکوینی - ساختاری
 (۲) ساختاری - تکوینی

(۳) تکوینی - آینده‌نگر
 (۴) ساختاری - کارکردی

۸۷- بزرگ‌ترین انگیزه تشویق مسلمانان به جهان‌گردی ... بود و ... ، علت تأثیف مجموعه‌های «المسالک و الممالک» بوده است.

(۱) زیارت اماکن مقدسه - اطلاعات مورد نیاز علوم جغرافیایی، نقشه‌کشی و آگاهی به مسائل نظامی مناطق

(۲) گسترش دین اسلام - اطلاعات مورد نیاز علوم جغرافیایی، نقشه‌کشی و آگاهی به مسائل نظامی مناطق

(۳) زیارت اماکن مقدسه - دانستن موقعیت جغرافیایی، آشنایی به راهها و منازل میان راهها

(۴) گسترش دین اسلام - دانستن موقعیت جغرافیایی، آشنایی به راهها و منازل میان راهها

۸۸- اراتوستن، دانشمند یونانی، جغرافیا را چگونه تعریف کرده است و شاخص مهم جغرافیای اسلامی تا پایان سده پانزدهم چه بود؟

(۱) علم بررسی رابطه متقابل انسان و محیط به منظور کشف مناطق جدید - گسترش دین اسلام و بازرگانی و تجارت

(۲) علم بررسی رابطه متقابل انسان و محیط به منظور کشف مناطق جدید - گردآوری و تنظیم اطلاعات عمومی و جغرافیایی از سرزمین‌ها و

مردمان ساکن آن‌ها

(۳) علم مطالعه زمین به عنوان جایگاه انسان - گردآوری و تنظیم اطلاعات عمومی و جغرافیایی از سرزمین‌ها و مردمان ساکن آن‌ها

(۴) علم مطالعه زمین به عنوان جایگاه انسان - گسترش دین اسلام و بازرگانی و تجارت

۸۹- آموذش‌های جغرافیایی به دنبال کسب چیست و کدام‌یک جزء منابع اطلاعاتی جغرافیا محسوب نمی‌شود؟

(۱) سواد جغرافیایی - کره جغرافیا

(۲) مهارت‌های جغرافیایی - جهت‌یابی

(۳) اطلاعات جغرافیایی - عکس‌ها و تصاویر

(۴) سواد جغرافیایی - شناخت جغرافیای جهان

۹۰- چگونه جغرافیا حس میهن‌دوستی و علاقه به وطن را در دانش‌آموزان تقویت می‌کند؟

(۱) با توسعه فناوری‌های جدید و وسایل ارتباطی و بهره برداری صحیح از منابع طبیعی

(۲) با پرورش احساس تعلق و مسئولیت نسبت به مکان زندگی از طریق شناخت منابع و قابلیت‌های کشور

(۳) از طریق درک و فهم محیط طبیعی و شناخت وحدت و یکپارچگی عناصر طبیعی و اجزای آن

(۴) با فراهم کردن درک روابط انسان و محیط و تأثیرات متقابل این دو بر یکدیگر

۹۱- به دلیل ... و براساس ...، مورخان تقسیم‌بندی‌هایی را برای تاریخ پسر مطرح کرده‌اند.

(۱) شناخت روشن‌تر و درست‌تر از گذشته - ویژگی‌های هر دوره از زندگی یک ملت یا همه ملت‌ها

(۲) سابقه طولانی زندگی پسر - ویژگی‌های هر دوره از زندگی یک ملت یا همه ملت‌ها

(۳) شناخت روشن‌تر و درست‌تر از گذشته - سیر تاریخ یک ملت یا همه ملت‌ها

(۴) سابقه طولانی زندگی پسر - سیر تاریخ یک ملت یا همه ملت‌ها

۹۲- نخستین بار عمدۀ آگاهی‌های ما از تمدن‌های «میان دو رود»، «ایلام» و «ماد» از کدام منابع مهیا شده بود؟ (به ترتیب)

(۱) تورات - الواح گلی آشور - برخی از گل‌نوشته‌های میان دو رود

(۲) الواح گلی آشور - برخی از گل‌نوشته‌های میان دو رود - تورات

(۳) الواح گلی آشور - تورات - برخی از گل‌نوشته‌های میان دو رود

(۴) تورات - برخی از گل‌نوشته‌های میان دو رود - الواح گلی آشور

۹۳- کدام گزینه درست است؟

(۱) آخرین قومی که بیش از یک قرن در میان دو رود حکومت کرد، گوتی‌ها بودند.

(۲) اتحاد اکدی‌ها با ایلامی‌ها باعث انقراض آشوری‌ها شد.

(۳) حکومت اکدی را به نام پایتخت آنان، حکومت بابل قدیم نامیده‌اند.

(۴) حکومت کلدانی‌ها به «بابل جدید» مشهور است.

۹۴- به ترتیب، تلاش در جهت اتحاد قبایل، موفق شدن به متحد کردن قبایل و احیای دوباره حکومت ماد در زمان کدام‌یک از رؤسای قبایل صورت گرفت؟

(۱) دیاکو - هوخشتره - فرورتیش

(۲) دیاکو - فرورتیش - هوخشتره

(۳) هوخشتره - دیاکو - فرورتیش

۹۵- کدام عبارت نادرست است؟

(۱) ایلامی‌ها برای خدایان خود، معبدهای چند طبقه می‌ساختند.

(۲) تمدن‌های میان دو رود، برای خدایان خود، معبدهای چند طبقه می‌ساختند.

(۳) ایلامی‌ها خط میخی رایج را از آشوریان اقتباس کرده بودند؛ هرچند که خود نیز خطی داشتند.

(۴) ایلامی‌ها در تلاش بودند تا پیکره خدای شهر حفظ شود، زیرا انتقال پیکره‌ها از شهری به شهری دیگر نشانه ضعف آن بود.

۹۶- بعد از دوران امپراتوری‌های بزرگ و ارتباطات گسترده بین‌المللی کدام دوره تاریخی قرار دارد؟

(۱) دوران آغاز شهرنشینی

(۲) دوران رشد آیین‌های بزرگ

(۳) دوران گسترش فن دریانوردی و رنسانس

(۴) تحول علوم پایه

۹۷- در کدام تمدن باستانی، شان و منزلت زنان بهتر از موقعیت آن‌ها در سایر جوامع بوده است؟

(۱) تمدن مصر

(۲) تمدن ایلام

(۳) تمدن جیرفت

۹۸- کدام گزینه درباره ساختار جامعه آریایی درست است؟

(۱) کوی‌ها دارای امتیازات مالکیت زمین و اصالت خون بودند.

(۲) واسپوهران امور مذهبی و سیاسی را بر عهده داشتند.

(۳) «طایفه» در این ساختار در بالاترین مرتبه قرار می‌گیرد.

(۴) نقش پدر در خانواده آریایی عبارت بود از: وراشت، جنگی و مذهبی.

۹۹- به چه دلیل تا پیش از «اتن» دولت متمن‌کری در سومر پدید نمی‌آمد؟

(۱) موقعیت جغرافیایی دولت شهرهای سومری به گونه‌ای نبود که اقوام متحد شوند.

(۲) هجوم‌های مکرر اقوام و گاه دولت‌های بیگانه مانع تشکیل دولت متمن‌کری در سومر بود.

(۳) با وجود جنگ‌های طولانی میان دولت شهرهای هیچ‌کدام نمی‌توانستند برای مدت طولانی بر دیگران مسلط و پیروز شوند.

(۴) تا پیش از اتن هیچ‌یک از فرمانروایان دولت شهرهای به دنبال ایجاد دولت متمن‌کری نبودند.

۱۰۰- «شالمانسار سوم» پادشاه چه کسانی بود و کدام مورد از اقدامات او نمی‌باشد؟

(۱) آشوری‌ها - طی فتوحات بسیار توانست از خلیج فارس تا شمال میان دورود را تصرف کند.

(۲) بابلی‌ها - مصر را فتح کرد و با حمله به شهرهای ایلام به حیات سیاسی آن‌ها خاتمه داد.

(۳) آشوری‌ها - قلمرو آشور را تا سواحل مدیترانه گسترش داد.

(۴) بابلی‌ها - با هجوم به شهرهای سومری بر آن‌ها غلبه کرد.

۱۰۱- به ترتیب ارتفاعات «سهند»، «زاغرس غربی»، «دماوند» و «البرز شمالی» در کدام دوره‌های زمین‌شناسی به وجود آمده‌اند؟

- (۱) آغاز کواترنر - آغاز کواترنر - اواخر ترشیاری - اواخر ترشیاری
- (۲) اواخر ترشیاری - آغاز کواترنر - آغاز کواترنر - آغاز کواترنر
- (۳) آغاز کواترنر - اواخر ترشیاری - آغاز کواترنر - اواخر ترشیاری
- (۴) اواخر ترشیاری - آغاز کواترنر - اواخر ترشیاری - آغاز کواترنر

۱۰۲- در نواحی مرطوب و جلگه‌ای شمال و نواحی خشک و نیمه‌خشک ایران، به ترتیب کدام‌یک از انواع روستاهای مشاهده می‌شود و روستای

«هجیج» در منطقه پاوه کرمانشاه از کدام نوع است؟

- (۲) متمرکز - پراکنده - طولی
- (۴) پراکنده - متمرکز - طولی
- (۱) متمرکز - پراکنده - پلکانی
- (۳) پراکنده - متمرکز - پلکانی

۱۰۳- کدام گزینه ویژگی نقشه‌های با مقیاس کوچک را بیان می‌کند و چرا تصاویر ماهواره‌ای دید ترکیبی به دست می‌دهند؟ زیرا ...

(۱) پهنه‌های وسیعی از سطح زمین مانند کشورها و قاره‌ها را نمایش می‌دهند. - تغییرات پدیده‌های مختلف را با دید همه‌جانبه و به صورت مستقل نمایش می‌دهد.

(۲) جزئیات را بهتر نمایش می‌دهند مانند نقشه‌های شهری که حتی خیابان‌های فرعی هم در آن‌ها مشخص است. - تغییرات پدیده‌های مختلف را با دید همه‌جانبه و به صورت مستقل نمایش می‌دهد.

(۳) جزئیات را بهتر نمایش می‌دهند مانند نقشه‌های شهری که حتی خیابان‌های فرعی هم در آن‌ها مشخص است. - اجزای گوناگون یک محیط را یک‌جا و بهم پیوسته به نمایش می‌گذارند.

(۴) پهنه‌های وسیعی از سطح زمین مانند کشورها و قاره‌ها را نمایش می‌دهد. - اجزای گوناگون یک محیط را یک‌جا و بهم پیوسته به نمایش می‌گذارند.

۱۰۴- فلات ایران در شمال شرق به کجا می‌رسد و ضلع شمالی فلات ایران از کدام پدیده طبیعی شروع می‌شود و در شرق فلات ایران کدام رشتہ‌کوه قرار دارد؟

- (۲) ارتفاعات هندوکش - کوههای آرارات - سلیمان
- (۴) جلگه سند و پنجاب - جلگه دجله و فرات - زاغرس
- (۱) ارتفاعات هندوکش - کوههای آرارات - سلیمان
- (۳) جلگه سند و پنجاب - کوههای آرارات - زاغرس

۱۰۵- تفاوت در ویژگی‌های اقلیمی و شرایط محیطی و زیستی موجب به وجود آمدن کدام عامل می‌شود و شهرستان‌ها را چه کسی اداره می‌کند؟

- (۱) تبدیل نقاط روستایی به شهر و افزایش تعداد نقاط شهری - شهردار
- (۲) نابرابری در پراکندگی شهرهای ایران در عرض‌های مختلف جغرافیایی - فرماندار
- (۳) نابرابری در پراکندگی شهرهای ایران در عرض‌های مختلف جغرافیایی - شهردار
- (۴) تبدیل نقاط روستایی به شهر و افزایش تعداد نقاط شهری - فرماندار

۱۰۶- کدامیک از گزینه‌های زیر در مورد نواحی کوهستانی زاگرس نادرست است؟

۱) چین خورده‌گی زاگرس در امتداد شمال غربی (از مریوان) به سمت جنوب شرقی (شمال تنگه هرمز) است.

۲) چین خورده‌گی‌های زاگرس اغلب منظم و محور آن‌ها موازی است.

۳) در زاگرس جنس سنگ‌ها بیشتر رسوبی و دگرگونی است.

۴) در برخی نقاط مانند اطراف همدان و بروجرد، توده‌های آذرین درونی دیده می‌شود.

۱۰۷- کدام گزینه بیانگر «موقعیت ریاضی ایران»، «رود تشکیل‌دهنده جلگه گیلان» و «ارتفاع متوسط ناهمواری‌های ایران از سطح دریا» درست است؟ (به ترتیب)

۱) مدار جنوبی ایران 25° و مدار شمالی آن حدود 40° - سفیدرود - 3500 متر

۲) مدار جنوبی ایران $23^{\circ} 27'$ و مدار شمالی آن حدود 40° - رود ارس - 4500 متر

۳) مدار جنوبی ایران 25° و مدار شمالی آن $23^{\circ} 27'$ - سفیدرود - 3500 متر

۴) مدار جنوبی ایران $23^{\circ} 27'$ و مدار شمالی آن 40° - رود ارس - 4500 متر

۱۰۸- کدام گزینه صحیح نمی‌باشد؟

۱) در مناطق گرم و خشک، سقف خانه‌ها گنبدی است.

۲) استاندار، فرماندار و بخشدار توسط وزیر کشور تعیین می‌شوند.

۳) طبیعی‌ترین نوع شکل‌گیری روستاهای اطراف منابع آب، به صورت متمرکز است.

۴) در روستاهای متمرکز، مرز روستاهای به خوبی مشخص است.

۱۰۹- بیشترین تعداد شهرها در ایران در کدام ارتفاع قرار دارند و شهرهای کدام نواحی ایران با انتقال آب از نواحی کوهستانی به دشت‌های مزروعی یا با حفر کانال‌های زیرزمینی به شکل قنات به حیات خود ادامه داده‌اند؟

Konkur.in

۱) 300 تا 900 متری - مرکزی و غربی

۲) 300 تا 900 متری - مرکزی و شرقی

۳) 900 تا 2150 متری - مرکزی و غربی

۴) 900 تا 2150 متری - مرکزی و شرقی

۱۱۰- کدام عامل در طول تاریخ به بعضی از شهرها ارج و اعتبار بخشیده است و در چه زمانی، رشد شهرها در کشور ما سرعت گرفته است؟

۲) راه‌های ارتباطی - نیم قرن اخیر

۱) راه‌های ارتباطی - دو، سه دهه اخیر

۴) عامل دفاعی - دو، سه دهه اخیر

۳) عامل دفاعی - نیم قرن اخیر

علوم اجتماعی
جهان فرهنگی، فرهنگ جهانی
صفحه‌های (۱۶)
جامعه‌شناسی (۰)
علوم اجتماعی
(کنش انسانی، ... کنش اجتماعی)
صفحه‌های (۲۳)

علوم اجتماعی

- ۱۱۱- در رابطه با کنش انسانی و پیامدهای آن، موارد زیر نشان‌گر چیست؟
- تا اراده و خواست انسان نباشد، کنشی انجام نمی‌شود.
  - بعضی پیامدها کنش هستند و باید کنشگری آن‌ها را انجام دهد.
- (۱) ویژگی کنش - پیامد غیرارادی کنش
 (۲) پیامد کنش - هدف‌دار بودن کنش
 (۳) پیامد کنش - آگاهانه بودن کنش
 (۴) ویژگی کنش - پیامد ارادی کنش
- ۱۱۲- کدام گزینه در مورد پیامدهای غیرارادی کنش انسانی، صحیح است؟
- (۱) به افراد دیگر، وابسته است.
  - (۲) پیامد غیرارادی کنش، قطعی است.
  - (۳) نتیجه غیرطبیعی کنش است.
  - (۴) به اراده و آگاهی فرد، وابسته است.
- ۱۱۳- عبارات زیر را به ترتیب از لحاظ صحیح یا غلط بودن مشخص کنید.
- بخش فردی جهان انسانی به جهان عینی معروف است.
  - هر نوع عقیده‌ای، جویای فرهنگی مناسب با خود است.
  - متکران مسلمان جهان تکوینی را به دو جهان طبیعت و فوق‌طبیعت تقسیم می‌کنند.
  - جهان فرهنگی پیش از انسان و مستقل از خواست و اراده انسان وجود دارد.
- (۱) غ-ص-ص-غ   (۲) ص-غ-ص-ص   (۳) غ-ص-غ-ص   (۴) ص-ص-غ-غ
- ۱۱۴- کدام عبارت به عقاید متکرانی که درباره سه جهان صحبت می‌کنند، اشاره می‌کند؟
- (۱) جهان عینی مستقل از خواست و اعتبار انسانی نیست و پیش از انسان نیز وجود داشته است.
  - (۲) آنان جهان انسانی و جهان طبیعی را در برابر هم قرار می‌دهند و جهان انسانی را به دو جهان ذهنی و فرهنگی تقسیم می‌کنند.
  - (۳) جهان انسانی در برابر جهان ذهنی و فرهنگی قرار دارد.
  - (۴) آن‌ها جهان عینی را به دو جهان طبیعی و فوق‌طبیعی تقسیم می‌کنند.
- ۱۱۵- در تعبیر قرآنی از عوالم ... با عنوان دنیا و آخرت یاد می‌شود و جهان انسانی ... در برابر جهان عینی قرار می‌گیرد.
- (۱) ذهنی و عینی - اگر فردی باشد
 (۲) ذهنی و عینی - اعم از آن که فردی یا اجتماعی باشد
 (۳) عینی و تکوینی - اعم از آن که فردی یا اجتماعی باشد
 (۴) عینی و تکوینی - اگر اجتماعی باشد
- ۱۱۶- هرچه با اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید، مربوط به ... است. جهان فرهنگی در برابر ... قرار داده می‌شود و هر فرد بر اساس ... مسائل روزمره زندگی خود را تفسیر می‌کند. جهان ... پیش از انسان وجود داشته است.
- (۱) جهان انسانی - جهان عینی - هنجرها و رفتارهای خود - ذهنی
 (۲) جهان اجتماعی - جهان انسانی - عقاید و ارزش‌های خود - ذهنی
 (۳) جهان فرهنگی - جهان ذهنی - خصوصیات ذهنی خود - عینی
 (۴) جهان انسانی - جهان ذهنی - عقاید و ارزش‌های خود - عینی
- ۱۱۷- از منظر قرآن، چه زمانی زمین و آسمان از تعامل سازنده با افراد باز می‌مانند و ظرفیت‌های الهی و آسمانی خود را از آن‌ها پنهان می‌کنند؟
- (۱) هنگامی که افراد و فرهنگ جامعه هویتی مشرکانه داشته باشند.
  - (۲) زمانی که ادراک آدمی محدود به حیات انسانی باشد.
  - (۳) هنگامی که جهان فرهنگی اشخاص نادیده گرفته شود.
  - (۴) هنگامی که جهان فردی اشخاص نادیده گرفته شود.

۱۱۸- ابعاد اخلاقی انسان‌ها به کدام بخش از جهان انسانی مربوط می‌شود و متفکران مسلمان، کدام جهان را جهان تکوینی می‌نامند؟

- (۱) اجتماعی - جهان طبیعت
- (۲) فردی - جهان عینی
- (۳) فرهنگی - جهان هستی
- (۴) فردی - جهان انسانی

۱۱۹- فردی در حال آواز خواندن با صدای بلند در یک محیط عمومی است. عمل آواز خواندن فرد مصدقی از ... محسوب می‌شود و اگر فرد برای رعایت حقوق دیگران آواز خواندن خود را قطع کند، قطع کردن آواز، یک ... است.

- (۱) کنش انسانی - هنجار
- (۲) کنش اجتماعی - ارزش
- (۳) کنش انسانی - هنجار
- (۴) کنش اجتماعی - ارزش

۱۲۰- به چه دلیل، جامعه‌شناسی در حوزه علوم انسانی است؟

- (۱) به بررسی قوانین کلی موجودات در جامعه می‌پردازد.
- (۲) از کارهای ارادی و غیرارادی انسان‌ها در جامعه بحث می‌کند.
- (۳) درباره کنش‌های انسان‌ها و آثار و پیامدهای آن‌ها در جامعه بحث می‌کند.
- (۴) به شناخت پدیده اجتماعی مستقل از اهداف و اغراض انسان‌ها می‌پردازد.

۱۲۱- «تصمیم یک فرد برای انجام کاری که به غلط بودن آن آگاه است»، «تفاوت چگونگی برخورده‌آدمی با افراد آشنا و ناآشنا» و «تفاوت کنش یک فرد در دوران کودکی با کنش او در دوران بزرگسالی» به ترتیب مربوط به کدامیک از ویژگی‌های کنش انسانی است؟

- (۱) آگاهانه بودن - مناسب بودن با موقعیت‌ها - مناسب بودن با موقعیت‌ها
- (۲) ارادی بودن - مناسب بودن با موقعیت‌ها - مناسب بودن با موقعیت‌ها
- (۳) ارادی بودن - معنادار بودن - هدف‌دار بودن
- (۴) آگاهانه بودن - معنادار بودن - هدف‌دار بودن

۱۲۲- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) تفاوت اخلاق و فرهنگ بشر از سخن تفاوت‌هایی نیست که در انواع مختلف موجودات است.
- (۲) زندگی اخلاقی و فرهنگی بشر در طول تاریخ و در جوامع مختلف، شکل یکسانی ندارد و از تاریخ مشابهی برخوردار نیست.
- (۳) فرهنگ‌هایی که در طول زمان در یک سرزمین واحد پدید آمده‌اند و فرهنگ‌هایی که در زمان واحد در سرزمین‌های متعدد به وجود می‌آیند، زندگی و تاریخ یکسانی ندارند.
- (۴) موجوداتی که هویت مشترکی دارند، در طول زمان از تاریخ مشابهی برخوردارند.

۱۲۳- به ترتیب در صورتی که کدامیک از ارزش‌های متعلق به یک فرهنگ مطلوب جهانی تحقق نیابد، این نتایج حاصل می‌شود؟

- نداشتن معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌ها

- از بین بردن قدرت مقاومت یک فرهنگ

- (۱) عقلانیت - معنویت
- (۲) حقیقت - مسئولیت و تعهد
- (۳) معنویت - حریت و آزادی
- (۴) عدالت و قسط - معنویت

۱۲۴- هریک از عبارات زیر به ترتیب به کدامیک از ویژگی‌های فرهنگ مطلوب جهانی اشاره می‌کند؟

- دفاع از جهان‌بینی و ارزش‌های کلان
- منع پایمال شدن حقوق انسان‌ها و دو قطبی شدن جهان
- (۱) معنویت - حریت
- (۲) حقیقت - معنویت
- (۳) عقلانیت - عدالت و قسط
- (۴) عقلانیت - حقیقت

۱۲۵- در ارتباط با عقلانیت فرهنگ جهانی، کدام گزینه صحیح است و عبارت «عقلانیتی که براساس عقاید و ارزش‌های فرهنگی و با نظر به شرایط تاریخی مختلف، به نظامسازی، ساماندهی و مدیریت اجتماعی پردازد.» به کدام مفهوم اشاره دارد؟

۱) سطح اول: عقل متفاوتیکی و عقل عملی / سطح دوم: عقل ابزاری - عقل ابزاری

۲) سطح اول: عقل ابزاری و عقل عملی / سطح دوم: عقل متفاوتیکی و عقل عملی - عقل نظری

۳) سطح اول: عقل ابزاری / سطح دوم: عقل متفاوتیکی و عقل عملی - عقل متفاوتیکی

۴) سطح اول: عقل عملی / سطح دوم: عقل ابزاری و عقل متفاوتیکی - عقل عملی

۱۲۶- کدام فرهنگ، جهان را به مناطقی دوگانه تقسیم می‌کند؟

۱) فرهنگی که از عقاید و آرمان‌های مشترک انسانی سخن می‌گوید و ناظر به نوع بشر است.

۲) فرهنگی که هنجارها و رفتارهای آن موافق با حق نباشد.

۳) فرهنگی که عقاید و رفتار آن، ناظر به گروهی خاص است.

۴) فرهنگی که عقاید و ارزش‌های آن، موافق با حق نباشد.

۱۲۷- فرهنگی که از ... برخوردار نباشد در صورت گسترش، انسانیت را با بحران‌های روحی و روانی گرفتار می‌سازد و فرهنگ صهیونیسم آرمان‌های خود را متوجه ... می‌داند.

۱) عقلانیت - کانون ثروت و قدرت

۴) معنویت - نژاد خاص

۱۲۸- بهتر ترتیب هر یک از موارد زیر، نتیجه چیست؟

- محدود شدن قدرت تصرف انسان در طبیعت

- بازماندن انسان از شناخت آرمان‌ها و ارزش‌ها

- افزایش مشکلات توسط علوم ابزاری

۱) دچار مشکل شدن علوم طبیعی - دچار مشکل شدن علوم انسانی - دچار شدن خود انسان به بحران گمراهم

۲) استفاده از علوم طبیعی بدون توجه به علوم انسانی - دچار مشکل شدن علوم انسانی - دچار مشکل شدن علوم طبیعی

۳) دچار مشکل شدن علوم طبیعی - دچار شدن خود انسان به بحران گمراهم - استفاده از علوم طبیعی بدون توجه به علوم انسانی

۴) استفاده از علوم طبیعی بدون توجه به علوم انسانی - دچار شدن خود انسان به بحران گمراهم - دچار مشکل شدن علوم طبیعی

۱۲۹- هر یک از موارد ذکر شده، به ترتیب مربوط به کدامیک از مفاهیم است؟

(الف) امنیت، حقیقت و عدالت

Konkur.in

ب) رعایت حق تقدیم در هنگام سوار شدن به اتوبوس

ج) آشنا کردن افراد جامعه با آسیب‌های مواد مخدر

۱) هنجار اجتماعی - کنش اجتماعی - کنترل اجتماعی

۲) هنجار اجتماعی - کنش انسانی - کنترل اجتماعی

۳) ارزش اجتماعی - کنش اجتماعی - جامعه‌پذیری

۴) ارزش اجتماعی - کنش انسانی - جامعه‌پذیری

۱۳۰- کدامیک از گزینه‌های زیر با عبارت «سخن گفتن فقط صدایی نیست که با اراده و آگاهی از دهان خارج می‌شوند» ارتباط دارد؟

۱) پدیده‌های طبیعی مستقل از معانی و اهدافی هستند که انسان‌ها در نظر می‌گیرند.

۲) علومی که به شناخت و فهم اصوات انسانی می‌پردازند، جزء علوم انسانی نیستند.

۳) شناخت صدای انسانی مستقل از اغراض و اهداف انسان‌هاست.

۴) شناخت کنش‌های انسانی بدون فهم و معانی آن ممکن نیست.

کلیات (۱)
منتهی‌الحدّهای (۱۷)

فلسفه سال چهارم

۱۳۱- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی تکمیل نمی‌کند؟

«از فلسفه انتظار می‌رود ...»

(۱) اصولی مانند علیت و واقعیت داشتن جهان خارج را تبیین کند. (۲) عهده‌دار تحقیق در نقاط اتکای علوم باشد.

(۳) رشته‌های علوم انسانی را بنیان گذاری کند. (۴) پاسخ‌دهنده پرسش‌های علوم تجربی در حوزه مبانی و روش‌ها باشد.

۱۳۲- «آرنولد توینی بی با استناد به تحقیقات گسترده‌ای که در ارتباط با تمدن‌های بشری از دوران باستان تاکنون داشته است، اعتقاد دارد که تمام تمدن‌های بشری فرآیندی یکسان را از ظهور تا سقوط گذرانده‌اند و این فرآیند در مورد هر تمدن کنونی نیز صادق است.» نظر او ذیل کدام دانش زیر طبقه‌بندی می‌شود؟

- (۱) مابعدالطبیعه (۲) فلسفه سیاست (۳) تاریخ (۴) فلسفه تاریخ

۱۳۳- کدام موارد به ترتیب جمله زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«فلسفه، چهره‌های گوناگون یک موجود مانند حیات را بررسی ...؛ زیرا ...»

(۱) می‌کند - وجود اساسی ترین مفهوم و مدار بحث‌های فلسفی است.

(۲) نمی‌کند - می‌خواهد قواعد اشیاء را از آن جهت که حیات دارند، بررسی کند.

(۳) می‌کند - قلمرو فلسفه مجموعه هستی است.

(۴) نمی‌کند - در غیر این صورت با واقعیت آن‌ها روبرو نمی‌شود.

۱۳۴- در نظر فیلسوف، موجودات نسبت به هستی به منزله

- (۱) حروف‌اند و هستی در حکم کلمات است. (۲) کلمات‌اند و هستی، معنای آن‌هاست.

(۳) جملات و معانی یک کتاب به کل کتاب‌اند.

(۴) خوانندگان یک کتاب به خود کتاب‌اند.

۱۳۵- فطرت ثانی ... است و سؤال ... مصادقی از ورود به این حوزه می‌باشد.

(۱) همان عقل معاش - مرگ چگونه اتفاقی است؟ (۲) بررسی امور روزمره - معنای زندگی چیست؟

(۳) طلب فلسفه - چگونه موفق شوم؟ (۴) اقتضای ذات بشر - چرا هست؟

۱۳۶- دین الهی با تبیین کدام موارد، راه و رسم سعادت انسان را به او نشان می‌دهد و منشأ این مباحثت در دین، چیست؟

(۱) جایگاه انسان در عالم هستی و مراتب هستی - اندیشه پیامبران (۲) جهان و آغاز و انجام آن - وحی الهی

(۳) معرفت خداوند و ارتباط جهان با خداوند - سیر تاریخی ادیان (۴) مبدأ وجود و نhoe به وجود آمدن جهان - اندیشه پیامبران

۱۳۷- آیه شریفه «هو الاول والآخر والظاهر والباطن وهو بكل شيء عليم» با کدام مفهوم ارتباط کمتری دارد؟

(۱) در کلام خدا و پیشوایان نیز بیان فلسفی مطالب هستی‌شناسانه دیده می‌شود.

(۲) مواضع نظری دین درباره هستی، زبانی غیر فلسفی و ماهیتی فلسفی دارند.

(۳) در معارف وحی به طور مستقیم و غیرمستقیم به وجود و نحوه به وجود آن پرداخته شده است.

(۴) یک مطلب اگر با زبان‌های مختلف هم بیان شود، باز همان مطلب است.

۱۳۸- در مورد نحوه برخورد رسول خدا (ص) و اهل بیت (ع) با افرادی که از مبادی مابعدالطبیعی آیات قرآن سؤال می‌کردند، کدام گزینه نادرست است؟

(۱) ایشان مخالف واگذار کردن علم این موارد به خدا بوده‌اند.

(۲) علامه طباطبایی به روایات زیادی از ائمه با موضوع دعوت به تدبیر در معرفت خداوند و آیات الهی استناد می‌کند.

(۳) می‌توان گفت سنت برخلاف کتاب و عقل، نظر اهل حدیث را در این باره تأیید می‌کند.

(۴) ائمه در پاسخ افراد، همیشه پاسخ‌هایی در حد توان فکری آن‌ها بیان کرده‌اند.

۱۳۹- در رابطه با معتزله و اهل حدیث نمی‌توان گفت ...

(۱) هر دو گروه از مسلمانان اهل سنت بوده‌اند.

(۲) دسته دوم تنها به نقل و روایت احادیث می‌پرداختند.

(۳) دسته دوم در پاسخ به سؤالات مابعدالطبیعی هیچ سخنی نمی‌گفتند.

(۴) گروه اول کاملاً از عقل فلسفی بهره می‌برند.

۱۴۰- کدام عبارت، با نظر پیشوایان اسلام درباره حکمت و طلب آن سازگار است؟

(۱) منحصر به افرادی است که عقل آنان به کمال رسیده باشد.

(۲) با وجود قرآن، نیازی به جستجوی آن در منابع دیگر نیست.

(۳) در هر کجا و با هر شخصی که باشد، باید به دنبال یافتن آن بود.

(۴) موهبت خاص الهی است که از راه جستجو نمی‌توان آن را یافت.

منطق

(نسان و تکر، چگونه تعریف می‌کنیم؟)

صفحه‌های (۱۲)

فلسفه سال سوم

فلسفه چیست (۱)

صفحه‌های ۸ تا ۲

منطق و فلسفه سال سوم

۱۴۱- مرد پیوون معلم اول که در سده... می‌زیسته از به کار بردن تعبیر «حیوان ناطق» برای انسان... است.

۱) پنجم قبل از میلاد - تبیین ارزش والای تعقل در سرشت انسان

۲) چهارم قبل از میلاد - تبیین ارزش والای تعقل در سرشت انسان

۳) پنجم قبل از میلاد - نشان دادن آمیختگی ذات انسان از روح و جسم

۴) چهارم قبل از میلاد - نشان دادن آمیختگی ذات انسان از روح و جسم

۱۴۲- دانستن منطق چگونه در درست اندیشه‌یدن به انسان کمک می‌کند؟

۱) با ابداع ضوابطی مشخص و آموزش آن‌ها

۲) با ارادی کردن اندیشه دوری از اشتباهات

۳) هر تصدیق لزوماً یک ... را بیان می‌کند و تصور ...

۱۴۳- حکم - ممکن است واقعیت نداشته باشد.

۲) قضاوت - ارتباط بین موجودات است.

۱۴۴- به ترتیب کدام تعریف «با مفاهیم کلی‌تر شروع نشده» و کدام یک «با معروف ارتباطی ندارد»؟

الف) دایره: خط منحنی

ب) آب: سیال بی‌رنگ و بو

پ) انسان: ناطق حیوان

۱) پ - الف

۲) الف - ب

۳) پ - ب

۴) ب - الف

۱۴۵- اگر در تعریف مفاهیمی مانند آب، قضیه و درخت از «جسم سیال»، «جمله خبری صادق» و «جسم نامی سبز» استفاده کنیم، تعریف‌های رائه شده به ترتیب متصف به ... و ... و ... هستند.

۱) جامع و مانع نبودن - مانع بودن - جامع بودن

۲) مانع نبودن - جامع بودن - جامع و مانع نبودن

۳) جامع بودن - مانع بودن - جامع و مانع نبودن

۴) مانع نبودن - جامع نبودن - مانع بودن

۱۴۶- توضیح مقابله کدام عبارت با توجه به اقسام علم در منطق، درست است؟

۱) «حیوان»: کاری است که برای رسیدن به چیستی یک مفهوم انجام گرفته است.

۲) «مستضعفان بر جهان استیلا خواهند یافت»: حکم و قضاوتی در آن دیده می‌شود که از طریق استدلال حاصل می‌شود.

۳) «جوهر مادی حساس»: برای رسیدن به آن، تفکر لازم نیست.

۴) «هر کلی از جزء خود بزرگتر است»: تصویری مجھول است که با اندوخته‌های تصویری دیگر روشن شده است.

۱۴۷- فیلوسوفس معادل کلمه ... است و در گذشته معنای ... می‌داد.

۱) فیلسوف - دوستدار دانش

۲) فلسفه - دوستداری دانش

۳) فلسفه - مغالطه‌کاری

۱۴۸- کدام گزینه به مصدق رایجی از فلسفه در بین مردم عادی اشاره دارد؟

۱) چرا روش تجربی روشنی مفید برای شناخت علوم است؟

۲) چرا باید به دیگران احترام بگذارم؟

۳) چرا عمل کردن طبیعت: در شرایط مشابه حتی نتایج مشابه به دست می‌آید.

۱) به قوانین و خواص پدیده‌های طبیعی مربوط می‌شوند.

۲) در علوم عقلی مانند ریاضیات، بیش از همه مورد استفاده‌اند.

۳) با تبیین عقلانی بررسی شده و با روش تجربی اثبات می‌گرددند.

۴) در همه دانش‌های تجربی مورد استفاده قرار گرفته و با آن‌ها نسبت یکسان دارند.

۱۴۹- کدام عبارت، درباره مبانی فلسفی علوم طبیعی درست است؟

۱) در علوم عقلی مانند ریاضیات، بیش از همه مورد استفاده‌اند.

۲) در همه دانش‌های تجربی مورد استفاده قرار گرفته و با آن‌ها نسبت یکسان دارند.

۳) با تبیین عقلانی بررسی شده و با روش تجربی اثبات می‌گرددند.

۴) در همه دانش‌های تجربی مورد استفاده قرار گرفته و با آن‌ها نسبت یکسان دارند.

۱۵۰- در رابطه با مبانی فلسفی علوم کدام گزینه نادرست است؟

۱) یکسان عمل کردن طبیعت: در شرایط مشابه حتی نتایج مشابه به دست می‌آید.

۲) درستی روش تجربه و آزمایش: تجربه و آزمایش تنها روش مطمئن می‌باشد.

۳) علیت: هیچ چیزی خود به خود و بدون علت به وجود نمی‌آید.

۴) واقعیت داشتن جهان: آنچه وجود دارد خیالی نیست.

کلیات

(۳) ابتدای رویکرد انسان‌گر (۳)
صفحه‌های (۱۵)

روان‌شناسی

۱۵۱- کدام گزینه بیانگر تصور بسیاری از مردم در برخورد با یک روان‌شناس است؟

- (۱) محقق بودن در زمینه‌های مختلف
 (۲) کمک به افزایش بازدهی افراد در محیط کار
 (۳) تحلیل مشکلات مردم و کمک به رفع آن‌ها
 (۴) پاسخ‌گویی به سؤال «انسان چگونه رفتار می‌کند؟»
- ۱۵۲- استفاده از «مدل‌ها» در کدام رویکردها، بهترتیب، نقطه ضعف و قوت بوده است؟

- (۱) روان‌کاوی - شناختی
 (۲) انسان‌گرا - رفتاری
 (۳) شناختی - زیست‌شناختی
 (۴) رفتاری - روان‌کاوی

۱۵۳- چرا علم روان‌شناسی در شناخت بهتر انسان، نیازمند استفاده از سایر معارف است؟

- (۱) ارتباط شاخه‌های علم با یکدیگر
 (۲) افزایش دقت و قدرت یافته‌ها
 (۳) پیچیده بودن انسان
 (۴) گستردگی علم روان‌شناسی

۱۵۴- بهترتیب هریک از موارد «ایجاد استرس به دلیل تغییرات هورمونی»، «مهرکردن فرایندهای جسمانی غیرارادی» و «تمایل کودک به برقراری نوعی رابطه نزدیک با افرادی معین» در کدام‌یک از رویکردهای روان‌شناسی بررسی می‌شوند؟

- (۱) زیست‌شناختی - روان‌کاوی - روان‌کاوی
 (۲) روان‌کاوی - رفتاری - روان‌کاوی
 (۳) زیست‌شناختی - روان‌کاوی - روان‌کاوی - رفتاری

۱۵۵- روشی که فرد به صورت ناخودآگاه انجام می‌دهد تا اضطراب خود را کاهش دهد ... است و از جمله موارد آن عبارت‌اند از ...

- (۱) رفتارگرایی - بیزاری درمانی - پس‌خوراند زیستی
 (۲) پرخاشگری - ناکامی - تعارض
 (۳) رفتاردرمانی - حساسیت‌زدایی تدریجی - بیزاری درمانی
 (۴) مکانیسم دفاعی - سرکوبی - انکار

۱۵۶- وقتی محقق می‌خواهد تأثیر خواب را بر توانایی رانندگی بررسی کند، کدام گزینه ارتباطی با معیارهای اساسی آزمون‌پذیری این تحقیق ندارد؟

- (۱) به دست آوردن ضریب تعیین میزان خواب‌آلودگی
 (۲) به حداکثر رساندن اثر وضعیت جاده بر نتیجه آزمایش
 (۳) رسیدن به نتایج مشابه در آزمایش‌های مکرر
 (۴) شناسایی متغیرهای تأثیرگذار دیگر

۱۵۷- کدام عبارت بیانگر فرضیه یک روان‌شناس شناختی می‌باشد؟

- (۱) بیش‌تر اضطراب‌های ما از طریق یادگیری و یا از طریق تقویت در گذشته به دست آمده‌اند.
 (۲) برای کاهش اضطراب‌های آموخته شده بایستی فرد را در موقعیتی غیراضطراب‌آمیز قرار بدهیم.
 (۳) اختلالات روانی حداقل در برخی موارد ناشی از عملکرد نامناسب سیستم‌های بیولوژیک فرد است.
 (۴) ذهن یک فرد مبتلا به هراس نمی‌تواند اطلاعات را به خوبی پردازش کند و به همین علت سراسر روز را با احساس ترس و تشویش می‌گذراند.

۱۵۸- کدام محقق در آزمایش‌های خود به این نتیجه رسید که دلبستگی مادر - فرزندی چیزی فراتر از نیاز به غذاست؟

- (۱) بروکا
 (۲) لشلی
 (۳) هارلو
 (۴) بالبی

۱۵۹- کدام رویکرد روان‌شناختی به این پرسش که «چرا در بعضی مواقع، کارها و اعمالی را انجام می‌دهیم که دلیل مشخصی را نمی‌توانیم برای آن‌ها ارائه دهیم؟» پاسخ می‌دهد و یافته و دانشمند مرتبط با این رویکرد کدام است؟

- (۱) روان‌کاوی - پس‌خوراند زیستی - هانس سلیه
 (۲) رفتاری - رفتار دلبستگی - جان بالبی
 (۳) روان‌کاوی - رفتار دلبستگی - جان بالبی

۱۶۰- کدام عبارت «تعریف عملیاتی حافظه» است؟

- (۱) ظرفیت فرد در فراموش نکردن اطلاعات است.
 (۲) قدرت بهیاد سپردن اطلاعات است.
 (۳) توانایی فرد در ثبت ذهنی وقایع است.
 (۴) متغیری است که توسط آزمون «اندره‌ری» اندازه‌گیری می‌شود.

پاسخ نامه

سایت کنکور

Konkur.in

(کورش دادوی)

«۸- گزینه»

عابر با درک شهودی نتیجه‌گیری کرده است.

(کلکور سراسری، ۸۹، با تغییر)

«۹- گزینه»

یافتن نوعی مشابهت بین پدیده‌های (مفاهیم) گوناگون، استدلال تمثیلی است.

(مهدی بهیرایی)

«۱۰- گزینه»

$$P(k) = \frac{1}{1 \times 4} + \frac{1}{4 \times 7} + \dots + \frac{1}{(3k-2)(3k+1)} = \frac{k}{3k+1}$$

عبارتی که به طرفین فرض اضافه می‌کنیم در زیر مشخص شده است:

$$P(k+1) = \frac{1}{1 \times 4} + \frac{1}{4 \times 7} + \dots + \frac{1}{(3k-2)(3k+1)} + \underbrace{\frac{1}{(3k+1)(3k+4)}}$$

$$= \frac{k+1}{3k+4}$$

ریاضی (۱)

(مهدی بهیرایی)

«۱۱- گزینه»

بین هر دو عدد گویای متمایز، بی‌شمار عدد حقیقی می‌توان یافت.

(مهدی بهیرایی)

«۱۲- گزینه»

$$2 - \sqrt{3} > 0 \Rightarrow |2 - \sqrt{3}| = 2 - \sqrt{3}$$

$$\sqrt{2} - \sqrt{3} < 0 \Rightarrow |\sqrt{2} - \sqrt{3}| = \sqrt{3} - \sqrt{2}$$

$$|3 - 4| = |-1| = 1$$

$$\Rightarrow A = 2 - \sqrt{3} + \sqrt{3} - \sqrt{2} + |-1 - 1| = 2 - \sqrt{2} + 2 = 4 - \sqrt{2}$$

(همیرضا سبویی)

«۱۳- گزینه»

با توجه به رابطه فیشاغورس، طول وتر مثلث قائم‌الزاویه برابر با

$$A = \sqrt{1^2 + 2^2} = \sqrt{5}$$

به دست آمده، پس نقطه A متاظر با عدد $\sqrt{5}$ است.با توجه به اینکه زدایم تا نقطه A را در نظر نداشته باشیم، پس نقطه A متاظر با عدد $-\sqrt{5}$ است.

(سارا شریفی)

«۱۴- گزینه»

$$A = \frac{620 - 62}{(\frac{6-1}{9}) \times (\frac{81}{5})} = \frac{62(10-1)}{\frac{5}{9} \times \frac{81}{5}} = \frac{62}{9} = 62$$

(مهدی بهیرایی)

«۱۵- گزینه»

عبارت «حاصل ضرب مجموع دو عدد در تفاصل عدد دومی از اولی برابر است با مجذور اولی منهای مجذور دومی» به زبان ریاضی برابر است با:

$$(a+b)(a-b) = a^2 - b^2$$

(مهدی بهیرایی)

«۱۶- گزینه»

$$19xab + 38a^3x + 2xa = ax(19b + 38a + 2)$$

ریاضی پایه

«۱- گزینه»

(حسین ابراهیم‌نژاد)

$$\frac{3n+6}{3} - n = \frac{3n}{3} + \frac{6}{3} - n = n + 2 - n = 2$$

از استدلال استنتاجی استفاده می‌کنیم: استدلال استنتاجی روش نتیجه‌گیری کلی با استفاده از حقایقی است که درستی آن‌ها را پذیرفته‌ایم.

«۲- گزینه»

(محمد بهیرایی)

$$\overline{aba} + 91b = 10 \cdot a + 1 \cdot b + a + 91b = 10(a+b)$$

«۳- گزینه»

(آرش رحیمی)

$$\overbrace{1+3+5+\dots+(2n-1)}^n = n^2 \\ 2n-1=59 \Rightarrow 2n=60 \Rightarrow n=30 \\ \Rightarrow x=n^2 \xrightarrow{n=30} x=(30)^2=900$$

«۴- گزینه»

(لیلا هابی علیا)

$$\overline{abcabc} = 100000a + 10000b + 1000c + 100a + 10b + c \\ = 100a(1000+1) + 10b(1000+1) + c(1000+1) \\ = 100a(1001) + 10b(1001) + c(1001) \\ = 1001(100a + 10b + c) = 1001\overline{abc}$$

$$\overline{abcabc} = \frac{1001\overline{abc}}{1001} = \overline{abc}$$

«۵- گزینه»

(کورش شاهمندیریان)

$$2+4+6+\dots+2n = n^2 + n$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 2+4+6+\dots+2(49) = 49^2 + 49 = 2450 \\ 2+4+6+8 = 20 \end{cases}$$

مجموع اعداد طبیعی زوج دو رقمی برابر است با:

$$\Rightarrow 10+12+14+\dots+98 = 2450 - 20 = 2430$$

«۶- گزینه»

(هفیف بهیرایی)

با استفاده از حس بینایی که همان درک شهودی است خیس بودن برگ‌های درخت را می‌بینیم، بنابراین نتیجه‌گیری فوق بر مبنای «درک شهودی» صورت گرفته است.

«۷- گزینه»

(کلکور سراسری، ۸۹، با تغییر)

با توجه به استدلال استقرایی سطرهای بعدی را می‌نویسیم.

$$2^2 - 3^2 + 4^2 = 1 - 4 + 9 = 6 : \text{ سطر اول}$$

$$2^2 - 3^2 + 4^2 = 4 - 9 + 16 = 11 : \text{ سطر دوم}$$

$$3^2 - 4^2 + 5^2 = 9 - 16 + 25 = 18 : \text{ سطر سوم}$$

$$4^2 - 5^2 + 6^2 = 16 - 25 + 36 = 27 : \text{ سطر چهارم}$$

(کورش داده‌ی)

فراوانی مطلق طبقه هفتم $64 - 70 = 6$

$$\frac{6}{120} = \frac{1}{20} = \frac{0.05}{0.06}$$

فراوانی نسبی طبقه هفتم

(آرش رهیمی)

$$\frac{\text{فراوانی مطلق آن دسته}}{\text{تعداد کل داده‌ها}} = \frac{\text{فراوانی نسبی هر دسته}}{\text{تعداد کل داده‌ها}}$$

 $n =$

$$\frac{0.05}{0.06} \Rightarrow n = 20$$

$$0.1 = \frac{x}{20} \Rightarrow x = 2$$

$$0.1 + 0.6 + z = 1 \Rightarrow z = 0.3$$

$$2 + 12 + y = 20 \Rightarrow y = 6$$

$$\Rightarrow \frac{y}{x \times z} = \frac{6}{2 \times 0.3} = \frac{6}{0.6} = 10$$

(کریم نصیری)

گزینه «۲۵»

چون $|E| = 10$ است، بنابراین مقدار واقعی به مقدار کمتر از $1/10$ می‌تواند با مقدار اندازه‌گیری شده اختلاف داشته باشد. اگر T معرفت مقدار واقعی و P برابر مقدار اندازه‌گیری شده باشد، نتیجه می‌شود:

$$T < P + |E| \Rightarrow T < 5/2 + 0.1 \Rightarrow T < 5/8$$

پس مقدار واقعی از $5/8$ سانتی‌متر کوچک‌تر است.

(محمد رضا سهودی)

گزینه «۳»

«در دسترس نبودن افراد جامعه» از مشکلات سرشماری است که در اینجا در دسترس بودن عنوان شده که نادرست است.

(محمد رضا سهودی)

گزینه «۴»

برای جمع‌آوری اطلاعات در این زمینه، مصاحبه و یا پرسش‌نامه بهترین روش است.

توضیح نکات درسی:

روش‌های جمع‌آوری داده‌ها عبارت‌اند از:

- ۱- استفاده از داده‌های از پیش تهیه شده
- ۲- از طریق پرسش، مستقیماً از اشخاص یا به صورت پرسش‌نامه کتبی
- ۳- از طریق مشاهده و ثبت وقایع
- ۴- از طریق انجام آزمایش

(محمد بهیرابی)

گزینه «۴»اندازه جامعه: 35 – اندازه نمونه: 15

(کورش داده‌ی)

گزینه «۳»

$$120 \times 0.05 / 253 = 30 / 36$$

قسمت اعشاری را حذف می‌کنیم و یک واحد به 30 اضافه می‌کنیم:
 $30 + 1 = 31$ عدد تصادفی

گزینه «۲۴»

(لیلا هایلی علیا)

عرض مستطیل، $(a+b) = طول مستطیل$ عرض $\times$ طول = مساحت مستطیل

$$= ax + ay + bx + by$$

گزینه «۱۷»

(کورش داده‌ی)

$$\left. \begin{aligned} \frac{4}{7} \times \frac{1}{4} \times 35 &= 5 \\ \frac{1}{2} \times 20 &= 10 \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{5}{10} = \frac{1}{2}$$

گزینه «۱۸»

(هنیف بهیرابی)

$$\frac{2}{5} = \frac{14}{35} = \frac{28}{70} = \frac{42}{105} = \frac{84}{210}$$

$$\frac{3}{7} = \frac{15}{35} = \frac{30}{70} = \frac{45}{105} = \frac{90}{210}$$

$$\frac{9}{25} < \frac{2}{5} < \frac{3}{7}$$

گزینه «۱۹»در بین گزینه‌ها عدد $\frac{9}{25}$ بین $\frac{3}{7}$ و $\frac{2}{5}$ قرار ندارد.

(هنیف بهیرابی)

گزینه «۲۰»

$$3/6 \times 10^2 - 2/5 \times 10^2 = 360 - 250 = 110$$

$$(0/015 \div 0/003) \times 0/3 \times 10^2 = 5 \times 30 = 150$$

$$4/12 \times 10^2 - 3/01 \times 10^2 = 412 - 301 = 111$$

$$(0/06 \div 0/002) \times 10^{-1} + 10^2 = 3 + 100 = 103$$

آمار و مدل‌سازی

(کورش داده‌ی)

گزینه «۲۱»

مقدار خطای را با E نشان می‌دهیم و چون اندازه‌گیری بر حسب سانتی‌متر است، مقدار خطای $1\text{cm} = |E|$ است.

(محمد بهیرابی)

گزینه «۲۲»

در بررسی تأثیر نور آفتاب بر رشد گیاهان بهترین روش گردآوری داده، آزمایش است و برای بررسی میزان مرگ انسان‌ها در اثر سکته قلبی در سال گذشته در ماههای مختلف بهترین روش گردآوری داده‌ها، استفاده از داده‌های از پیش تهیه شده است.

(هنیف بهیرابی)

گزینه «۲۳»

نوع متغیرها عبارت است از:

عطر مورد علاقه: کیفی اسمی

طول یک پاره خط: کمی پیوسته

تعداد طبقات یک ساختمان: کمی گستته

اقتصاد

(سپهر هسن فان پور)

۳۵- گزینه «۴»

(الف) کالاهای سرمایه‌ای زیرمجموعه کالاهای بادام محسوب می‌شوند. ب)
تلوزیون: کالای بادام / مشاوره انتخاب رشته: خدمت / اتومبیل بنز: کالای تجملی (لوکس)

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: الف) درست است. ب) لوستر طلاکوب: کالای تجملی (لوکس) / عمل جراحی: خدمت / ربانه شخصی: کالای بادام
گزینه «۲»: الف) انسان به دانستن نیاز دارد و برای رفع این نیاز باید به مؤسسه‌های آموزشی مراجعه کرده و با پرداخت پول یا مالیات، آموزش مورد نیاز خود را خریداری کند. ب) کتاب کوبیده: کالای مصرفی (نه بادام) / نظافت منزل دیگران: خدمت / فرش ابریشم: کالای تجملی (لوکس)
گزینه «۳»: الف) درست است. ب) سی‌دی آموزش قرآن و کتاب اقتصاد: کالای بادام / نان بربی: کالای مصرفی

(خارج از کشور ۱۸۸)

۳۶- گزینه «۱»

هر یک از علوم، فضایی خاص و متفاوت با سایر علوم دارد. با این حال، اگر به همه شاخه‌های علم دقت کنیم، شباهت‌های خاصی در روش مطالعه دانشمندان پیدا می‌کنیم.

(سارا شریفی)

۳۷- گزینه «۳»

(الف) انسان موجودی سیری ناپذیر است، زیرا با برآورده شدن پاره‌ای از نیازهایش، احساس بی‌نیازی به او دست نمی‌دهد بلکه نیازهای تازه‌ای در او شکل می‌گیرد و او با عطش بیشتری در صدد رفع این نیازها برمی‌آید.
ب) درباره متابع و امکانات موجود در جهان که انسان برای رفع نیازهای خود از آن‌ها استفاده می‌کند، به دو نکته مهم می‌توان اشاره کرد:
۱- متابع و امکانات موجود در دسترس انسان، محدود است.
۲- متابع و امکانات مذکور قابلیت‌های مصرف متعددی دارند.

ج) اقتصاددانان با تکیه بر مطالعات علمی خود، توانسته‌اند ماهیت روابط علت و معلوی بین پدیده‌های اقتصادی را کشف کنند؛ به همین دلیل، امروزه می‌توان در عرصه اقتصاد برای رسیدن به هدفی خاص، سیاست‌هایی را طراحی و اجرا کرده و نتایج اجرای آن‌ها از قبل پیش‌بینی کرد.
همچنین، با پیش‌بینی برخی مشکلاتی که ممکن است در عرصه اقتصاد بروز کند، روش‌هایی را برای جلوگیری از بروز آن‌ها طراحی کرد.

(د) برخی کالاهای مصرفی، خودشان مصرف نمی‌شوند بلکه در طول زمان خدمات ارائه شده از سوی آن‌ها مورد مصرف قرار می‌گیرند، مثل اتومبیل و یخچال در منزل، به این کالاهای، در اقتصاد «کالاهای بادام» می‌گویند.

(ه) «هزینه فرصت» یا «هزینه فرصت از دست رفته» بیانگر آن چیزی است که از آن صرف‌نظر کرده و به عبارتی آن را از دست داده‌ایم.
در این مثال هزینه فرصت انتخاب شغل A، شغل B است که فرد از آن صرف‌نظر کرده است.

(نصرین بعفری)

۳۸- گزینه «۴»

انسان همواره در صدد یافتن بهترین راه استفاده از متابع و امکانات بوده و حاصل این تلاش فکری، پدید آمدن «اندیشه اقتصادی» است. با پیشرفت تمدن بشري و بهويژه «علم رياضي»، اندیشه اقتصادی بشر نيز تکامل بيشتر یافت و با عنوان «علم اقتصاد» در جايگاه يكى از مهم‌ترین معارف بشري و علوم دانشگاهی قرار گرفت.

(آرمان عاشورالرلان)

۳۱- گزینه «۳»

(الف) اقتصاددانان با تکیه بر مطالعات علمی خود، توانسته‌اند ماهیت روابط علت و معلوی بین پدیده‌های اقتصادی را کشف کنند؛ به همین دلیل، امروزه می‌توان در عرصه اقتصادی برای رسیدن به هدفی خاص، سیاست‌هایی را طراحی و اجرا کرد و نتایج اجرای آن‌ها را از قبل پیش‌بینی کرد. (ب) نیازهای انسان، محرك او برای فعالیت و تلاش است. (ج) ملاک «بهترین بودن» این است که با استفاده از این منابع بتوان بيشترین میزان تولید را به دست آورد و سطح بالاتری از رفاه را برای انسان فراهم کرد. (د) هدف جوامعه اسلامی، ارتقای سطح فرهنگی و تعالی فکری انسان است. هر دو جامعه در راه رسیدن به خواسته‌های خود سیری ناپذیرند. جامعه‌غیر اسلامی مصرف بیشتر و جامعه اسلامی، تعالی فکری بیشتر را می‌خواهد؛ از این‌رو هر دو جامعه با توجه به خواسته‌های انسان نامحدودی دارند و برای رفع این نیازها، به منابع و امکانات نیازمندند.

(نصرین بعفری)

۳۲- گزینه «۲»

مشاور مالی، معلم و مشاور حقوقی: خدمات واسطه‌ای / بولدوزر، ساختمان تجاری و تراکتور: کالای سرمایه‌ای / نان، میوه، پوشاك و خوراک: کالای مصرفی ضروري / آرد، چرم، ورق آهن و لاستیک خودرو: کالای واسطه‌ای / دندان‌پزشکی: خدمات (صرفی)

(کنکور سراسری ۹۳)

۳۳- گزینه «۴»

(الف) قسمت الف تنها در گزینه «۲» نادرست است.
به یقین، ملاک بهترین بودن این است که با استفاده از این متابع بتوان بيشترین میزان تولید را به دست آورد و سطح بالاتری از رفاه را برای انسان فراهم کرد.
(ب) برای تحقق این امر لازم است سرمایه‌گذاری‌های عظیمی برای تأسیس نهادهای فرهنگی صورت پذیرد.
(ج) اگر جامعه‌ای به دنبال حفظ استقلال سیاسی و فرهنگی خود است، باید به رشد و پیشرفت اقتصادی به مثابه یکی از مهم‌ترین ابزارها در این مسیر توجه کند.

(د) نیازهای انسان از طریق مصرف محصولات مختلفی که تولید کنندگان آن‌ها را تولید و عرضه می‌کنند، بر طرف می‌شود. این محصولات شامل کالاهای و خدمات می‌شود.

(ه) ابزارهای خاص و انجام آزمایشات در فضایی خاص، از موارد مشترک در روش مطالعه دانشمندان علوم مختلف نیست.
(و) آن‌چه انسان در مقابل پول خریداری می‌کند و به وسیله آن نیازهایش را بر طرف می‌سازد، فقط در اشیای فیزیکی خلاصه نمی‌شود. (خدمات را هم در بر می‌گیرد).

(فاطمه تقیمیان)

۳۴- گزینه «۴»

در همه شاخه‌های علوم، دانشمندان به دنبال یافتن روابط علت و معلوی بین پدیده‌های مطالعه‌اند؛ به همین منظور، به انجام مشاهدات، جمع‌آوری اطلاعات و سپس طبقه‌بندی آن‌ها می‌پردازند. در مرحله بعد، آن‌ها برای توجیه واقعیت مورد مطالعه، نظریات خود را ارائه می‌دهند.

(سید جمال طباطبایی نژاد)

در گزینه «۲» واژه‌های قافیه (رود، شود)، حروف قافیه (و + د) و مطابق تبصره (۱) دارای حروف الحاقی است.
اما در سایر گزینه‌ها کلمات قافیه طبق تبصره (۳) صحیح می‌باشند.
گزینه «۱»: می‌گذرد و شمرد

۴۵- گزینه «۲»

(فاجع از کشور ۹۷)

گوجه‌فرنگی‌ای که توسط خانوارها تهیه و به مصرف می‌رسد، «کالای مصرفی» نام دارد، اما وقتی همان گوجه‌فرنگی توسط کارخانه‌ها خردباری می‌شود و برای تولید کالای دیگر مثل «رب گوجه‌فرنگی» به کار می‌رود، «کالای واسطه‌ای» نام دارد.

۳۹- گزینه «۱»

(فاجع از کشور ۸۶)

وقتی منابع و امکانات در دسترس را که قابلیت مصارف متعدد دارند، به مصرف خاصی می‌رسانیم، در واقع از مصارف دیگر آن و آثار و نتایجی که می‌توانست به بار آورد، صرفنظر کرده‌ایم؛ مثلاً اگر زمینی را به کشت پنبه اختصاص دهیم، عملاً از گندمی که می‌توانستیم از آن برداشت کنیم، صرفنظر کرده‌ایم. یعنی، هزینه فرست کاشت پنبه، میزان محصول گندمی است که از آن صرفنظر کرده‌ایم.

۴۰- گزینه «۳»**ادبیات فارسی سال چهارم****۴۱- گزینه «۳»**

(تسربین حق پرسن)

تعداد واج‌های ردیف در بیت گزینه «۳» = ۵ واج (د ا ر - م)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: کرد = ردیف = ۴ واج
گزینه «۲»: چند = ردیف = ۴ واج
گزینه «۴»: را = ردیف = ۲ واج

۴۲- گزینه «۲»

گزینه «۱»: حروف قافیه (ر) مصوت + صامت + صامت (ست ردیف می‌باشد)

گزینه «۲»: حروف اصلی قافیه (ان) مصوت + صامت (ند حروف الحاقی قافیه)
گزینه «۳»: حروف اصلی قافیه (ست) مصوت + صامت + صامت (ند حروف الحاقی قافیه)

گزینه «۴»: حروف قافیه (ن) مصوت + صامت + صامت (کرده ردیف است)

۴۳- گزینه «۳»

(سید جمال طباطبایی نژاد)

بالای - والای = واژه‌های قافیه / ا + ا (طبق قاعدة ۱)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ار = حروف اصلی (قاعدة ۲) / کو = ردیف
گزینه «۲»: او = حروف اصلی (قاعدة ۲) / او او = ردیف
گزینه «۴»: و = حروف اصلی (قاعدة ۲)

۴۴- گزینه «۴»

(مریم بوستان)

قافیه در ابیات «ب»، «ج» و «د» مطابق با قاعدة «۱» می‌باشد، ولی در سایر گزینه‌ها چنین نیست.
تشریح ابیات:

الف) واژگان قافیه: «عالی» و «خرم» / حروف قافیه «-م

ب) واژگان قافیه: «تا» و «بل» / حروف قافیه «ا»

ج) واژگان قافیه: «ما» و «خط» / حروف قافیه «ا»

ر) واژگان قافیه: «ما» و «سرا» / حروف قافیه «ا»

ه) واژگان قافیه: «دام» و «مقام» / حروف قافیه «ام»

و) واژگان قافیه: «نو» و «رو» / حروف قافیه «-و»

ز) واژگان قافیه: «کمان» و «آن» / حروف قافیه «ان»

(فرهاد علی‌نژاد)

متن مذکور معرف سبک شعری سیف فرغانی است. از دیگر شاعرانی که قصاید سیف در استقبال از آن‌ها سروده شده، می‌توان به انوری، سنایی و عطار اشاره کرد.

(موسیما آذرکردار)

لمعت عراقی به نثر و نظم فارسی است که موضوع آن عرفان و سیر و سلوک عارفانه می‌باشد.

(سپهر هسن‌فان‌پور)

دیوان حافظ شامل کمتر از پانصد غزل، چند قصیده و مقداری مثنوی و رباعی است.

(اعظم نوری‌نیا)

کتاب تحفه‌الاحرار در پند و نصیحت همراه با حکایت‌ها و تمثیل‌های زیاد است.

(ممید مهرشی)

در این بیت کلمه «مشتغل» در هر دو مصراع در یک معنا به کار رفته است.

٤٥- گزینه «۳»

تشریم گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «دوش» اول: کتف، شانه / «دوش» دوم: دیشب

گزینه «۲»: «گذران» اول: ناپایدار / «گذران» دوم: سپری کردن

گزینه «۴»: «جوی» اول: جستجو کردن / «جوی» دوم: نهر، رود

(ممید مهرشی)

٤٦- گزینه «۱»

ک	سی	مُر	غ	در	قا	ف	قِس	مت	خ	رد
U	U	-	-	-	-	U	U	-	-	U

در سایر گزینه‌ها وزن ابیات **U --- U --- U --- U ---** است.

(موسی‌اکبری)

در قصیده، بیت اول مصرع بوده و نیز مصراع اول با مصراع‌های زوج هم‌قافیه هستند؛ به همین جهت بیت گزینه «۳» می‌تواند مطلع یک قصیده باشد و نه بیت سوم آن.

(ممید مهرشی)

٤٧- گزینه «۳»

شكل صحیح گزاره‌های غلط:

ب) هر چند در شعر نیمایی شاعر حق دارد از هر اندیشه‌ای سخن بگوید، اما به این شرط که سخن وی برخاسته از احساس باشد.

ج) در دیوان برخی از شعراء، غزل سه یا چهاربیتی نیز دیده می‌شود.

(ممید مهرشی)

٤٩- گزینه «۲»

در هر مسمط تضمینی، تعداد رشته‌ها برابر است با تعداد ابیات غزل مورد تضمین. هم‌چنین در هر رشته یک بیت غزل به عنوان بند مسمط می‌آید. پس در این مسمط ۷۲ مصراع وجود دارد که ۲۴ تای آن‌ها تضمین شده و ۴۸ تای آن‌ها توسط شاعر سروده می‌شود.

(محمد صادق محسنی)

٤٠- گزینه «۴»

براساس نحوه قرارگیری قافیه و وزن بیت نخست، به ترتیب ابیات صورت سؤال می‌توانند مطلع «رباعی، مثنوی (یا غزل) و قطعه» باشند.

تاریخ ادبیات و آرایه‌های ادبی**٥١- گزینه «۱»**

(موسیما آذرکردار)

ایرانیان در دوره پادشاهی مادها، پس از اقتباس علامت‌های میخی بابلی، مانند فنیقی‌ها از آن الفبای مستقلی ترتیب دادند.

٥٢- گزینه «۲»

(موسیما آذرکردار)

از روی ترجمه‌های خدای نامه، «سیرالملوک»‌ها و «شاهنامه»‌های متعددی پرداخته شد که یکی از آن‌ها شاهنامه منتشر ابومنصور عبدالرّازق توسي است که یکی از منابع عمده شاهنامه فردوسی بوده است.

٥٣- گزینه «۱»

(اعظم نوری‌نیا)

بزرگ‌ترین عالم علم نحو سیبیویه فارسی بوده است. خلیل بن احمد نیز واضح علم عروض و صاحب نخستین کتاب مهم در لغت عربی بوده است.

٥٤- گزینه «۲»

(ممید مهرشی)

قیمی‌ترین کتابی که به خط فارسی امروز در دست است و در تاریخ کتابت آن شکی نیست، کتاب «الابنیه عن حقایق الادویه» است که در سال ۴۴۷ هـ. ق. توسط اسدی توسي و در زمینه پژوهشی تحریر شده است.

٥٥- گزینه «۱»

(سپهر هسن‌فان‌پور)

نظمی عروضی در چهارمقاله دو بیت صورت سؤال را به حنظله بادغیسی نسبت می‌دهد.

٥٦- گزینه «۳»

(موسیما آذرکردار)

مورد «ج» نادرست است: بیت ذکر شده از اشعار منسوب به ابوسلیک گرگانی، شاعر معاصر عمر و بن لیث صفاری است.

٥٧- گزینه «۱»

(فرهاد علی‌نژاد)

فترت و هرج و مرجی که در عصر حافظ در قلمرو ذوق و اندیشه ملاحظه می‌شود، چیزی جز بازتاب جریان‌های سیاسی و پریشان‌حالی اقتصادی و اجتماعی پس از فتنه مغول نیست.

٥٨- گزینه «۳»

(فرهاد علی‌نژاد)

تشریح موارد نادرست:
 (الف) این تعریف، مربوط به «معتماً» است. ماده تاریخ، ثبت تاریخ و قایع مهـ با استفاده از حروف ایجاد است.
 (د) در میان مضماین قصاید این دوره، «عشق» دیده نمی‌شود.

٥٩- گزینه «۴»

(فرهاد علی‌نژاد)

- عشق‌نامه (دنهانه)، اثر فخر الدین عراقی، مشتمل بر ایاتی است در قالب مثنوی و چند غزل که همگی در وزن حدیقه سیایی سروده شده‌اند.
 - خواجو در قصیده از سیایی و در غزل از سعدی پیروی کرده است؛ در حماسه نیز فردوسی و در داستان غنایی، نظامی را سرمش خود قرار داده است.

٦٠- گزینه «۳»

(عارفه‌سادات طباطبائی‌نژاد)

- سرمش‌های حافظ در غزل‌سرایی: سعدی - کمال اصفهانی - سلمان ساوجی - خواجو
 - جامی در مثنوی‌های هفت اورنگ، مقلد نظامی است و در نگارش بهارستان، به گلستان سعدی نظر داشته است.

(آذر معموری)

از صفات مورخ، حقیقت جویی است. مورخ باید جویای حقیقت باشد و بتواند ابتدا تصویری نسبتاً همه‌جانبه از گذشته یک جامعه ارائه دهد و سپس درباره آن داوری کند.

چهارمین صفت مورخ، داشتن دانش گسترده است که محدود به مطالعات تاریخی نیست و باید به علوم مرتبط با تاریخ نیز دسترسی و اطلاع داشته باشد از جمله ادبیات و زبان‌شناسی.

دیگر صفت یک مورخ داشتن قدرت اندیشه و تفکر است. بدون اندیشه و تفکر، کار مورخ بیهوده و بی‌فایده است.

(آرمین معمار)

«۷۹- گزینه» ۲

پس از گردآوری تمام اطلاعات صحیح به طور منظم، نوبت به بررسی و تفسیر آن‌ها می‌رسد و پس از آن مورخ به نگارش مطالب جمع‌آوری شده به همراه توضیحات، اظهارنظرها و نتیجه‌گیری‌ها می‌پردازد.

(غاطمه میرناصری)

«۸۰- گزینه» ۲

طبق متن در بخش صفات مورخان، بهترین مورخان کسانی هستند که در نقل تاریخ راستگو و امانتدار هستند؛ چرا که نخستین صفت مورخ راستگویی است.

جغرافیای سال چهارم

(آذر معموری)

«۸۱- گزینه» ۱

عمر جغرافیا با عمر انسان برابر است. آغاز تاریخ دانش جغرافیا را حدوداً به پانصد سال قبل از میلاد نسبت می‌دهند. مسافت برای کسب علم از عوامل گسترش دانش جغرافیا محسوب می‌گردد.

(کتاب آبی)

«۸۲- گزینه» ۴

ابوریحان بیرونی در کتاب «التفہیم» نقشہ دوری از جهان ترسیم نمود که در آن، موقعیت دریاها را نمایش داده است و در این نقشه، برای نخستین بار ارتباط اقیانوس هند و اقیانوس اطلس نشان داده شده است. گسترش دین اسلام از موجات گسترش دانش جغرافیا است.

(آرمین معمار)

«۸۳- گزینه» ۲

نقشه‌کشی (کارتوگرافی) از هندسه، ژئومورفولوژی از زمین‌شناسی، سنجش از دور و GIS از علوم فضایی و روش‌های کمی در جغرافیا از آمار و فناوری اطلاعات و ارتباطات بهره می‌گیرند.

(آذر معموری)

«۸۴- گزینه» ۱

هر یک از موارد مذکور، به ترتیب، موجب «تقویت احساس تعاقب به کشور و هویت ملی»، «درک لزوم حفاظت و بهره‌برداری عاقلانه و مطلوب از محیط» و «پرورش روحیه قدردانی و سپاس‌گزاری از موهاب الهی» می‌گردد.

(کنکور سراسری ۹۱)

«۸۵- گزینه» ۴

هر یک از پدیده‌های پیرامون یک شهر، مانند آب و هوا، راه‌های ارتباطی و کارکرد خاصی دارند و جغرافی دانان برای شناخت نقش سیستم‌های فضای شهر، کارکرد تک‌تک پدیده‌های پیرامونی را بررسی و مطالعه می‌کنند.

قاریخ‌شناسی**«۷۱- گزینه» ۳**

انسان‌ها از این جهت که اجزای جوامع انسانی را تشکیل می‌دهند، جزئی از واقعیت تاریخی هستند، آن را به وجود می‌آورند، از آن تأثیر می‌پذیرند و خود به مطالعه آن می‌پردازند. وقتی انسان به گذشته‌ها می‌نگرد نمی‌تواند از احساسات، عواطف، علایق و اهداف خود برکنار باشد. زیرا که انسان در جستجوی گذشته جامعه خویش است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: این موضوع در مطالعات مربوط به علوم تجربی وجود دارد.

گزینه ۲: تجربه‌های تاریخی تکرارناپذیرند.

گزینه ۴: قوانین علمی برگرفته از نتایج مطالعات دانشمندان در علوم تجربی است.

«۷۲- گزینه» ۳

هر کس به اندازه شناخت و علاقه‌ای که نسبت به بخشی از رخدادهای گذشته دارد، اظهارنظر می‌کند. به همین جهت نتایج مطالعات تاریخی افراد مختلف درباره موضوعی واحد کاملاً یکسان نیست و قضاؤت‌ها ممکن است باهم متفاوت باشند؛ بنابراین نتایج حاصل از مطالعه پدیده‌های تاریخی، نسبی است.

(بعنای آرون)

بدون اندیشه و تفکر (تجزیه و تحلیل)، کار مورخ بیهوده و بی‌فایده خواهد بود. توانایی درست نوشتن است که باعث می‌شود مورخ بتواند دستاوردهای پژوهش خویش را به گونه‌ای مطلوب عرضه کند.

«۷۴- گزینه» ۱

وقایعی که در اجتماع رخ می‌دهند، «همواره» در معرض خطر فراموشی‌اند.

(عفت هسینی)

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه ۱: علوم تجربی مبتنی بر تجربه حسی است.

گزینه ۲: روش‌ها و شیوه‌های مطالعه درباره تاریخ یکسان نیست.

گزینه ۳: در علوم تجربی هیچ گونه رابطه شخصی یا حب و بعض بین دانشمند و پدیده مورد مطالعه او وجود ندارد، اما وقتی انسان به گذشته‌ها می‌نگرد، نمی‌تواند از احساسات و عواطف خود برکنار بماند.

«۷۶- گزینه» ۲

مراحل انجام پژوهش تاریخی:

(۱) انتخاب موضوع

(۲) جمع‌آوری منابع (اخبار و اطلاعات)

(۳) گرینش اخبار

(۴) تنظیم مطالع

(۵) بررسی و تفسیر

(۶) نگارش

(ماهان آشوبی)

نتایج مطالعات تاریخی افراد مختلف درباره موضوعی واحد، کاملاً یکسان نیست و قضاؤت‌ها ممکن است با هم متفاوت باشند. بنابراین نتایج حاصل از مطالعه پدیده‌های تاریخی، نسبی است.

«۷۷- گزینه» ۴

(آزمین معمار)

آخرین قومی که بیش از یک قرن در میان دو رود حکومت کرد، کلدانی‌ها بود. اتحاد کلدانی‌ها با مادها، باعث انقراض آشوری‌ها شد. حکومت اموری‌ها را به نام پایتخت آنان، حکومت بابل قدیم نامیده‌اند.

«۹۳- گزینه ۴»

(سعید یاری)

«۹۴- گزینه ۲»

تلاش برای اتحاد قبایل: دیاکو

به‌ثمر رساندن این تلاش: فرورتیش
احیای دوباره حکومت ماد: هوخشتره

(آذر معمودی)

«۹۵- گزینه ۳»

ایلامی‌ها خط میخی رایج را از سومیریان (نه آشوری‌ها) اقتباس کردند. هرچند خود خطی داشتند که هنوز برخی از علائم آن خوانده نشده است. ایلامی‌ها برای خدايان خود، مانند تمدن‌های میان دو رود، معبدهای چند طبقه می‌ساختند که یک نمونه آن، «زیگورات چغازنبیل» است. مردم هر شهر در تلاش بودند تا پیکره خدای شهر حفظ شود؛ زیرا انتقال پیکره‌ها از شهری به شهر دیگر، نشانه ضعف آن بود.

(بهناز آرون)

«۹۶- گزینه ۳»

بعد از دوران امپراتوری‌های بزرگ و ارتباطات گسترده بین‌المللی، دوران اکتشافات جغرافیایی و گسترش فن دریانوردی و رنسانس قرار دارد.

(میلاد هوشیار)

«۹۷- گزینه ۱»

در مصر باستان شان و منزلت زنان بهتر از موقعیت آن‌ها در سایر جوامع بود.

(بیبیه مهیی)

«۹۸- گزینه ۴»

تشرییم گزینه‌های نادرست:

گزینه ۱»: واپسپوران دارای امتیازهای مالکیت زمین و اصالت خون بودند. گزینه ۲»: کوی‌ها امور مذهبی و سیاسی را بر عهده داشتند و در واقع، هم فرمان روا و هم کاهن بودند.

گزینه ۳»: بالاترین مرتبه در ساختار جامعه آرایی، قبیله به ریاست کوی بود.

(کنکور سراسری ۹۰)

«۹۹- گزینه ۳»

هرچند تا مدت‌ها میان دولت شهرهای سومری جنگ و خصومت برقرار بود اما هیچ یک به طور کامل و برای مدت طولانی بر دیگران پیروز نمی‌شد، بنابراین دولت متمرکزی در سومر پدید نمی‌آمد.

(آزاده میرزابی)

«۱۰۰- گزینه ۱»

شالمانسار سوم یکی از پادشاهان آشوری بود که توانست به پیروزی‌هایی دست یابد و قلمرو آشور را تا سواحل مدیترانه گسترش دهد.

جغرافیای (۱)

(فاطمه سفایی)

«۱۰۱- گزینه ۳»

فعالیت‌های کوهزایی در «اواخر دوره ترشیاری»، شکل نهایی کوههای البرز (شمالی) و زاگرس (غربی) را به وجود آورده است. در «آغاز کواتررن» فعالیت آتش‌فشانی شدت بیشتری پیدا کرد و ارتفاعات مخروطی شکل و بلند همچون دماوند، سبلان، سهند و تفتان را به وجود آورد.

(محمدعلی اسماز)

در بررسی همه پدیده‌های جغرافیایی باید به گذشتۀ آن‌ها توجه کرد؛ مثلاً در بررسی مراحل رشد و توسعه شهر اصفهان، باید به نحوه شکل‌گیری و پیدایش این شهر و چگونگی توسعه آن در مراحل مختلف تاریخی توجه کنیم. (شناخت تکوینی)

در تحلیل ساختاری؛ رابطه یک پدیده جغرافیایی با سایر پدیده‌ها مورد بررسی قرار می‌گیرد. (شناخت ساختاری)

«۸۶- گزینه ۱»

در بررسی همه پدیده‌های جغرافیایی باید به گذشتۀ آن‌ها توجه کرد؛ مثلاً در بررسی مراحل رشد و توسعه شهر اصفهان، باید به نحوه شکل‌گیری و پیدایش این شهر و چگونگی توسعه آن در مراحل مختلف تاریخی توجه کنیم. (شناخت تکوینی)

«۸۷- گزینه ۱»

بزرگ‌ترین نگیزه‌ی تشویق مسلمانان به جهان‌گردی، زیارت اماکن مقدسه بود و اطلاعات مورد نیاز علوم جغرافیایی، نقشه‌کشی و آگاهی به مسائل نظامی مناطق، علت تأليف مجموعه‌های «المسالک و الممالک» بوده است.

«۸۸- گزینه ۳»

(بهناز آرون) اراتوستن، دانشمند یونانی، جغرافیا را علم مطالعه زمین به عنوان جایگاه انسان تعریف کرده است. شاخص مهم جغرافیای اسلامی تا پایان سده پانزدهم، گردآوری و تنظیم اطلاعات عمومی و جغرافیایی از سرزمین‌ها و مردمان ساکن آن‌ها بود.

«۸۹- گزینه ۴»

(ناهید یاری) آموزش‌های جغرافیایی بدنبال کسب سواد جغرافیایی است که در آن، افراد به درک و فهمی از جغرافیا دست یابند که در زندگی‌شان مؤثر و سودمند باشد. شناخت و کاربرد منابع اطلاعاتی، مانند کره جغرافیایی، عکس‌ها و تصاویر، مهارت‌های مربوط به کاربرد نقشه، جهت‌یابی، استفاده از نقشه‌راهنمای خیابان‌ها، جاده‌ها، مناطق توریستی، برقراری ارتباط با انواع مؤسسات و سازمان‌های داخلی و بین‌المللی موجب ارتقای مهارت‌های فردی و اجتماعی افراد می‌شود.

نکته مضمون درس:

شناخت جغرافیای جهان از اهداف جغرافیا می‌باشد نه منابع اطلاعاتی آن

«۹۰- گزینه ۲»

(ناهید یاری) هویت، امری چندبعدی است و یکی از ابعاد آن، هویت جغرافیایی است. جغرافیا، از طریق شناخت و درک مکان زندگی، پرورش احساس تعلق و مسئولیت نسبت به مکان زندگی با شناخت منابع و قابلیت‌های کشوری که در آن زندگی می‌کنیم، حسن میهان‌دوستی و علاقه به وطن را در دانش‌آموزان تقویت می‌کند.

قاریخ ایران و جهان (۱)

«۹۱- گزینه ۲»

(آرمین معمار) بهدلیل سابقه طولانی زندگی پسر و براساس ویژگی‌های هر دوره از زندگی یک ملت یا همه ملت‌ها، مورخان تقسیم‌بندی‌هایی را برای تاریخ مطرح کرده‌اند.

«۹۲- گزینه ۴»

(سعید یاری) میان دو رود: تورات (اطلاعاتی که ضمن بیان سرگذشت پیامبران بدان‌ها اشاره شده است). ایلام: برخی از گل‌نوشته‌های میان دو رود و تورات ماد: الواح گلی آشوری

(آذر معمودی)

عامل ارتباطی در طول تاریخ به بعضی از شهرها ارج و اعتبار بخشیده است. در دو سده دهه اخیر، رشد شهرها در کشور ما سرعت گرفته است.

علوم اجتماعی

(اعظم رهیبی)

کنش‌های انسان، آگاهانه، ارادی، هدفدار و معنادار هستند. کنش ارادی به اراده انسان وابسته است؛ یعنی تا اراده و خواست انسان نباشد، انجام نمی‌شود. پیامدهای ارادی به خود کنشگر یا افراد دیگر وابسته است و باید کنشگری، آن‌ها را انجام دهد.

پیامدهای غیرارادی کنش انسان، قطعی است؛ یعنی حتماً انجام می‌شود، ولی پیامدهایی که به اراده انسان‌ها وابسته است، احتمالی است.

(اعظم رهیبی)

پیامدهای غیرارادی کنش، به اراده افراد انسانی بستگی ندارند، این دسته از پیامدها، کنش نیستند که لازم باشد کنشگری آن‌ها را اراده کند؛ بلکه نتیجه طبیعی کشنند.

تشریم گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: پیامدهای ارادی کنش‌های انسان به خود کنشگر یا افراد دیگر وابسته است.

گزینه ۲: پیامدهای غیرارادی، نتیجه طبیعی کنش‌اند. انجام این کنش نتایج ناخواسته هم به همراه دارد.

گزینه ۳: پیامدهای غیرارادی کنش، نیاز به این ندارد که کنشگری آن‌ها را اراده کند و همان‌طور که از نامش پیداست، غیرارادی هستند.

(اعظم رهیبی)

از بخش فردی جهان انسانی به جهان ذهنی و از بخش اجتماعی آن به جهان فرهنگی نیز یاد می‌کنند.

تمامی پدیده‌های جهان هستی محصول زندگی انسان نیستند، در مقابل جهان انسانی می‌توان از جهان دیگری نام برد که از آن به جهان تکوینی یاد می‌شود. این جهان، پیش از انسان و مستقل از خواست و اراده انسان وجود دارد.

(آذر معمودی)

برخی متکفکران به سه نوع جهان معتقدند: جهان طبیعت، جهان ذهن و جهان فرهنگ. در این تقسیم‌بندی جهان انسانی و طبیعی را در برابر هم قرار می‌دهند.

(اعظم محمدی)

در تعبیر قرآنی از عالم عینی و تکوینی با عنایونی مانند دنیا و آخرت، شهادت و غیب، ملک و ملکوت و مانند آن‌ها یاد می‌شود. جهان انسانی اعم از آن که فردی یا اجتماعی باشد، در برابر جهان عینی قرار دارد.

۱۱۰ - گزینه ۱

عامل ارتباطی در طول تاریخ به بعضی از شهرها ارج و اعتبار بخشیده است.

(محمدعلی احسانی)

۱۰۲ - گزینه ۳

در نواحی مرطوب و جلگه‌ای شمال ایران، به دلیل آن که آب و خاک حاصل خیز همه‌جا در دسترس است و امکان کار کشاورزی در همه‌جا فراهم شده است، روستاهای در یک مکان، مرکز نیستند. در نواحی خشک و نیمه‌خشک کشور هم هر جا آب به صورت قنات یا چاه در سطح زمین پیدا شده است، خانه‌های روستایی به صورت مرکز در اطراف آن گسترش یافته‌اند.

در مناطق کوهستانی کشور ممکن است خانه‌های روستایی بر دامنه یک کوه استقرار یافته باشند و عموماً در دامنه‌های رو به آفتاب، ساختمان‌ها به صورت پلکانی در بالا دست ساختمان‌های دیگر قرار می‌گیرند. این گونه روستاهای پلکانی معروف‌اند؛ مانند روستای «هجیج» در پاوه کرمانشاه.

۱۱۱ - گزینه ۴

کنش‌های انسان، آگاهانه، ارادی، هدفدار و معنادار هستند.

(بهناز آرون)

۱۰۳ - گزینه ۴

برخی نقشه‌ها در مقیاس کوچک تهیه می‌شوند و بهندهای وسیعی از سطح زمین (کشورها و قاره‌ها) را نمایش می‌دهند؛ که جزئیات در آن‌ها دقیق و مشخص نیست.

تصاویر ماهواره‌ای دید ترکیبی به دست می‌دهند؛ زیرا اجزای گوناگون یک محیط را یک‌جا و بهم پیوسته به نمایش می‌گذارند.

۱۱۲ - گزینه ۲

پیامدهای غیرارادی کنش، به اراده افراد انسانی بستگی ندارند، این دسته از پیامدها، کنش نیستند که لازم باشد کنشگری آن‌ها را اراده کند؛ بلکه نتیجه طبیعی کشنند.

(بهناز آرون)

۱۰۴ - گزینه ۱

شمال شرق فلات ایران به ارتفاعات هندوکش می‌رسد.

صلع شمالي فلات ایران از کوههای آزادات شروع می‌شود.

شرق فلات ایران را رشته‌کوه سلیمان محدود کرده است.

۱۱۳ - گزینه ۱

گزینه ۳: پیامدهای غیرارادی، نتیجه طبیعی کنش‌اند. انجام این کنش نتایج ناخواسته هم به همراه دارد.

(ناهید یاری)

۱۰۵ - گزینه ۲

گزینه ۴: پیامدهای غیرارادی کنش، نیاز به این ندارد که کنشگری آن‌ها را اراده کند و همان‌طور که از نامش پیداست، غیرارادی هستند.

(فاطمه سفایی)

۱۰۶ - گزینه ۳

در زاگرس، جنس سنگ‌ها رسوبی و بیشتر آهکی است.

۱۱۴ - گزینه ۲

از بخش فردی جهان انسانی به جهان ذهنی و از بخش اجتماعی آن به جهان فرهنگی نیز یاد می‌کنند.

(آرمین معمار)

۱۰۷ - گزینه ۱

مدار جنوبی ایران ۲۵ درجه و مدار شمالی آن حدود ۴۰ درجه است. پیش رفتگی دلتای سفیدرود در داخل دریا، جلگه گیلان را به وجود آورده است. کوهستان‌های ایران به طور میانگین ۳۵۰۰ متر از سطح دریا ارتفاع دارند.

(آرمین معمار)

۱۰۸ - گزینه ۲

استاندار توسط وزیر کشور تعیین می‌شود.

۱۱۵ - گزینه ۳

در تعبیر قرآنی از عالم عینی و تکوینی با عنایونی مانند دنیا و آخرت،

(فاطمه سفایی)

۱۰۹ - گزینه ۴

شهادت و غیب، ملک و ملکوت و مانند آن‌ها یاد می‌شود. جهان انسانی اعم از آن که فردی یا اجتماعی باشد، در برابر جهان عینی قرار دارد.

در نواحی مرکزی و شرقی ایران، تعداد جوامع شهری محدود است و برخی از شهرهای این نواحی با انتقال آب از نواحی کوهستانی به دشت‌های مزروعی یا با حفر کanal‌های زیرزمینی به شکل قنات به حیات خود ادامه داده‌اند.

(آریتا بیدقی)

۱۲۲- گزینه «۱»

تفاوت اخلاق و فرهنگ بشر از سنت تفاوتهایی نیست که یک نوع واحد از موجودات طبیعی در طول زندگی خود دارند. بلکه تفاوت اخلاقها و فرهنگها از سنت تفاوتهایی است که در انواع مختلف موجودات است.

(کلکور سراسری ۹۴، با تغییر)

۱۲۳- گزینه «۲»

- فرهنگ‌هایی که به حقیقتی قائل نباشند، نمی‌توانند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشند و در نتیجه، نمی‌توانند از حقانیت ارزش‌ها و عقاید خود دفاع کنند.

- مسئولیت و تعهد، از جمله ارزش‌هایی هستند که یک فرهنگ را در برابر فرهنگ‌های رقیب، مقاوم می‌سازند و زمینه گسترش فرهنگ را فراهم می‌کنند. رویکردهای تقییرگرایانه و غیرمسئول با از بین بردن قدرت مقاومت یک فرهنگ، زمینه نفوذ و تسلط فرهنگ بیگانگان را فراهم می‌سازند.

(آریتا بیدقی)

۱۲۴- گزینه «۳»

فرهنگ مطلوب جهانی باید از عقلانیت برخوردار باشد. فرهنگی که از عقلانیت برخوردار باشد می‌تواند از جهان‌بینی و ارزش‌های کلان دفاع کند. عدالت و قسط ارزشی است که مانع پایمال شدن حقوق انسان‌ها و دو قطبی شدن جهان می‌شود.

(آذر معمودی)

۱۲۵- گزینه «۱»

فرهنگ جهانی باید از دو سطح عقلانیت برخوردار باشد:
 اول: عقلانیتی که از جهان‌بینی (عقل متافیزیکی) و ارزش‌های کلان (بخشی از عقل عملی) دفاع نماید.
 دوم: عقلانیتی که براساس عقاید و ارزش‌های فرهنگی و با نظر به شرایط تاریخی مختلف، به نظام‌سازی، سازمان‌دهی و مدیریت اجتماعی بپردازد.
 (عقل ابزاری)

(آذر معمودی)

۱۲۶- گزینه «۳»

فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها و یا رفتارهای ناظر به قوم، منطقه یا گروهی خاص است با عبور از مرزهای جغرافیایی خود، جهان را به مناطقی دوگانه تقسیم می‌کند.

(ارغوان عبدالمکی)

۱۲۷- گزینه «۴»

فرهنگ جهانی باید تواند به پرسش‌های بنیادین درباره مرگ و زندگی انسان‌ها پاسخ دهد. فرهنگ‌هایی که توجه خود را به نیازهای مادی و دنیوی انسان محدود می‌کنند، از پاسخ به نیازهایی که سعادت معنوی و ابدی انسان‌ها را تأمین کند، غافل می‌مانند. چنین فرهنگ‌هایی که به جنبه‌های معنوی زندگی انسان توجه ندارند، در صورتی که بسط و گسترش پیدا کنند، انسانیت را با بحران‌های روحی و روانی گرفتار می‌سازند. فرهنگ صهیونیسم آرمان‌ها و ارزش‌های خود را متوجه تزad خاصی می‌داند.

(الله فضری)

۱۲۸- گزینه «۱»

علوم طبیعی اگر دچار مشکل شوند، قدرت تصرف انسان در طبیعت محدود می‌شود. اگر علوم انسانی گرفتار مشکل شوند، انسان از شناخت آرمان‌ها و ارزش‌هایی که باید دنبال نماید، بازمی‌ماند. هنگامی که خود انسان به بحران گمراهی گرفتار شود، علوم ابزاری او نه تنها مشکلی را حل نمی‌کنند، بلکه به مشکلات او می‌افزایند.

(قارچ از کشور ۹۳)

جهان انسانی، محصول زندگی انسان است و هر چه با اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید، مربوط به این جهان است. جهان فرهنگی در برابر جهان ذهنی قرار می‌گیرد.

هر فرد بر اساس عقاید و ارزش‌های خود، مسائل روزمره زندگی خود را تفسیر می‌کند و درباره آن‌ها تصمیم می‌گیرد.

جهان عینی پیش از انسان وجود داشته است و مستقل از خواست و اعتبار انسانی است.

(اعظم محمدی)

هرگاه افراد و فرهنگ جامعه هویتی مشرکانه داشته باشند، زمین و آسمان از تعامل سازنده با آن‌ها باز می‌مانند و ظرفیت‌های الهی و آسمانی خود را از آن‌ها پنهان می‌کنند.

(آذر معمودی)

بخش فردی جهان انسانی به زندگی شخصی و فردی انسان‌ها باز می‌گردد و ابعاد اخلاقی، ذهنی و روانی انسان‌ها به این بخش مربوط می‌شود. متکران مسلمان جهان عینی را جهان تکوینی نیز می‌نامند و آن را به جهان طبیعت محدود نمی‌دانند.

(اعظم محمدی)

اگر کنش اجتماعی نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ یک از ارزش‌ها و آرمان‌های اجتماعی مانند حقیقت، عدالت، امنیت، آزادی و سعادت محقق نمی‌شوند. مثلاً فردی که به تنهایی در محیطی آواز می‌خواند در حال انجام یک کنش انسانی است. حال اگر فرد دیگری وارد آن محیط شود، آواز خواندن وی یک کنش اجتماعی می‌شود و پای هنجارها و ارزش‌ها را به میان می‌آورد. فرد می‌تواند برای رعایت حقوق دیگری (تحقیق یک ارزش)، آواز خواندن خود را قطع کند (پیدایش یک هنجار).

(آذر معمودی)

جامعه‌شناسی از علوم انسانی به شمار می‌رود و بنابراین موضوع مورد مطالعه آن، کنش‌های انسانی و آثار و پیامدهای آن است.

تشرییم گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: علوم انسانی تنها به بررسی قوانین کلی موجودات انسانی می‌پردازد و نه همه موجودات.
 گزینه «۲»: در علوم انسانی از کارهای غیرارادی انسان‌ها صحبت نمی‌شود.
 گزینه «۴»: اهداف و اغراض انسان‌ها در فهم کنش‌های انسانی نقش اساسی دارند.

(اعظم محمدی)

کنش انسانی تنها با آگاهی انسان پدید نمی‌آید، انسان علاوه بر آگاهی باید انجام فعالیتی را اراده کند. ممکن است فردی به صحیح بودن کاری آگاه باشد ولی تصمیم به انجام آن نگیرد یا بر عکس به غلط بودن کاری آگاه باشد ولی تصمیم بگیرد آن را انجام دهد. کنش انسانی در موقعیت‌های مختلف تفاوت دارد. مثلاً چگونگی برخورد آدمی با آشنايان با برخورد او با افراد ناآشنا تفاوت دارد و یا تفاوت کنش یک فرد در دوران کودکی با کنش او در دوران بزرگسالی به خاطر تناسب داشتن با موقعیت‌های زمانی، مکانی و اجتماعی متفاوت است.

(فرهاد علی‌نژاد)

منظور از سنت، شیوه زندگی و سیره رسول اکرم (ص) و اهل بیت است. عقل برخلاف نظر اهل حدیث حکم می‌کند و کتاب و سنت نیز آنان را تأیید نمی‌کند؛ بنابراین این سه مورد در یک راستا قرار می‌گیرند.

(موسیٰ اکبری)

معترله کم و بیش از عقل فلسفی و استدلای بهره می‌بردند. نکته: اهل حدیث در پاسخ به مسائل مابعدالطبعی دین جمله «الكيفية مجھولة و السؤال عنه بدعة» را بیان می‌کردند. (رده گزینه ۳)

(کلکتور سراسری ۹۷)

۱۴۰- گزینه ۳
تشرییم گزینه‌های دیگر:
گزینه ۱۱: هر کسی می‌تواند به میزان توان خود طالب حکمت باشد.
گزینه ۲۲: در دین پیوسته به تفکر سفارش شده است و این حرف که قرآن مارا از تفکر بی‌نیاز می‌کند مستلزم تناقض می‌باشد.
گزینه ۴۴: اگر کسی در راه دستیابی به حکمت تلاش خود را بکند، به آن دست می‌یابد و موهبت خاصی نیست.

منطق و فلسفه سال سوم

(ممید مهرشی)

ارسطو، فیلسوف بزرگ یونان در سده چهارم قبل از میلاد است. اگر ارسطویان (پیروان ارسطو) گفته‌اند که انسان «حیوان ناطق» است، خواسته‌اند جایگاه رفیع اندیشه را در ساختار وجود انسان نشان دهند.

(موسیٰ اکبری)

منطق فقط ما را با طرز کار ذهن آشنا می‌کند و همین آشنایی، ما را در درست اندیشیدن یاری می‌کند و مانع بروز برخی اشتباها در هنگام تفکر می‌گردد. نکته: منطق ضوابط را کشف می‌کند نه ابداع و آدمی به صورت غیرارادی و طبیعی در هر لحظه از عمرش به تفکر می‌پردازد.

(موسیٰ اکبری)

در تصدیقات حکم و قضاوت وجود دارد و در بیان یک تصور به واقعیت داشتن یا نداشتن آن کاری نداریم.

(موسیٰ اکبری)

- مفهوم حیوان نسبت به ناطق کلی تر بوده و باید ابتدا بیاید.
- مفهوم خط ارتباطی با تعریف دایرۀ ندارد؛ دایرۀ یک شکل است نه یک خط.

(کامران الهمارادی)

۱۴۵- گزینه ۳
- تعریف آب به جسم سیال تعریفی جامع است؛ اما مانع نیست، زیرا انواع دیگر سیالات مانند نفت را در بر می‌گیرد.
- تعریف قصیه به جمله خبری صادق تعریفی مانع است؛ اما جامع نیست، زیرا قضایای کاذب را در بر نمی‌گیرد.
- تعریف درخت به جسم نامی سبز تعریفی جامع نیست، زیرا بعضی درختان را که به رنگی غیر سبز هستند، شامل نمی‌شود و مانع نیست زیرا سایر نباتات را نیز در بر می‌گیرد.

(اعظم محمدی)

امنیت، حقیقت و عدالت، ارزش‌های اجتماعی، رعایت حق تقدم زمان سوار شدن به اتوبوس، کنش اجتماعی و آشنا کردن افراد جامعه با آسیب‌های مواد مخدر، مصدق جامعه‌پذیری است.

۱۲۹- گزینه ۳

(آریتا بیدقی)

عبارت مورد نظر با این توضیح که شناخت کنش‌های انسانی بدون فهم و معانی آن ممکن نیست، ارتباط دارد.

فلسفه سال چهارم**۱۳۱- گزینه ۳**

فلسفه، علوم انسانی را بنیان‌گذاری نمی‌کند بلکه درباره مبانی خاص آن به بروهش می‌پردازد.

۱۳۲- گزینه ۴

(فرهاد علی‌نژاد)
این نظریه در پی کشف قوانین کلی برای سیر حوادث تاریخ بشر است و در مورد تمدن‌های بشری نظری کلی (قانون) ارائه می‌دهد؛ پس می‌توان گفت تاریخ بشر را به عنوان موضوع تفکر فلسفی انتخاب کرده است و در حیطه فلسفه تاریخ می‌گنجد.

۱۳۳- گزینه ۴

(سید علیرضا احمدی)
فلسفه می‌خواهد پرده از چهره‌های گوناگون یک موجود مثل رنگ، شکل، جرم، انرژی، حرارت، حیات و .. کنار بزند و با واقعیت آن‌ها روبرو شود.

۱۳۴- گزینه ۲

(کلکتور سراسری ۹۳)
در نظر فیلسوف اشیا و موجودات در حکم حروف و کلمات و جملات هستند وجود و هستی‌شان در حکم معنای آن‌هاست.

۱۳۵- گزینه ۴

(موسیٰ اکبری)
فطرت ثانی که همان تفکر در رابطه با اموری غیر از امور روزمره است، اقتضای ذات بشر می‌باشد و سؤال «چرا هستم؟» مصدقی از ورود به حیطه آن می‌باشد.

۱۳۶- گزینه ۲

(فرهاد علی‌نژاد)
دین الهی که از سرچشمۀ وحی می‌جوشد، راه و رسم سعادت انسان را با تبیین جهان و آغاز و انجام آن به ما نشان می‌دهد.

۱۳۷- گزینه ۱

(سید علیرضا احمدی)
آیه مذکور در صورت سؤال ناظر بر این است که تفاوت زبان در ارائه یک مفهوم فلسفی در ماهیت فلسفی مطلب تغییری ایجاد نمی‌کند و دین الهی در مباحث هستی‌شناسانه، راه و رسم سعادت و تعالی را با ادبیاتی غیر فلسفی بیان می‌دارد.
نکته: کلام خدا و پیشوایان دین در قالب بیان دینی ابراز شده‌اند.

(مریم احمدی)

«۱۵۳- گزینه» ۳

انسان موجود پیچیده‌ای است و ممکن است هر آن‌جهه ما می‌خواهیم درباره انسان و رفتار او بدانیم، نتوانیم از طریق علم روان‌شناسی به دست آوریم و به همین دلیل است که برای شناخت بهتر انسان نیازمند استفاده از سایر معارف می‌باشیم.

(مهسا عفتی)

«۱۵۴- گزینه» ۳

هریک از عبارات به ترتیب مربوط به سندروم تطابق عمومی، پس‌خوراند زیستی و دلبستگی است که در رویکردهای زیست‌شناختی، رفتاری و روان‌کاوی مطرح می‌شوند.

(آذر معمودی)

«۱۵۵- گزینه» ۴

مکانیسم دفاعی روشی است که فرد به صورت ناخودآگاه انجام می‌دهد تا اضطراب خود را کاهش دهد. مثال: انکار و سرکوبی.

(رویا رفمانی)

«۱۵۶- گزینه» ۲

هریک از گزینه‌ها مربوط به یکی از معیارهای اساسی آزمون پذیری است:
گزینه «۱»: تعریف عملیاتی
گزینه «۳»: تکرار پذیری
گزینه «۴»: کنترل

(مهسا عفتی)

«۱۵۷- گزینه» ۴

فرضیه، یک حدس اولیه قابل بررسی تجربی درباره پدیده موردنظر است؛ این فرضیه نباید به صورت یک جمله پرسشی یا امری باشد (رد گزینه ۲) در صورت سوال فرضیه شناختی مدنظر است؛ بنابراین گزینه «۴» صحیح است.

(آذر معمودی)

«۱۵۸- گزینه» ۳

سلسله آزمایش‌های معروفی که هارلو با میمون‌ها انجام داده است، نشان می‌دهد که دلبستگی مادر - فرزندی چیزی فراتر از نیاز به غذا است.

(مریم احمدی)

«۱۵۹- گزینه» ۳

تبیین روان‌کاوی از ناخودآگاه تا حدودی نشان می‌دهد که چرا در بعضی مواقع، کارها و اعمالی را انجام می‌دهیم که دلیل مشخصی را نمی‌توانیم برای آن‌ها ارائه دهیم.

براساس تحقیقات جان بالبی، ناتوانی کودک در برقراری پیوند دلبستگی استوار با مادر یا مراقبت او در سال‌های اولیه زندگی، با ناتوانی او در برقراری روابط فردی نزدیک در دوره بزرگسالی، ارتباط دارد.

(گلکور سراسری ۹۳، با تغییر)

«۱۶۰- گزینه» ۴

دانشمندان باید از واژه‌های مورد نظر خود، تعریف دقیقی ارائه دهند، به‌طوری که بتوانند آن‌ها را اندازه‌گیری کنند و یا به صورت کمی نشان دهند.

(فرهاد علی‌نژاد)

«۱۴۶- گزینه» ۲

عبارت گزینه «۲» یک تصدیق است. در تصدیق، حکم و قضاؤ وجود دارد و برای رسیدن به تصدیق جدید، استدلال لازم است.

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: این عبارت یک تصور است و کاری که برای رسیدن به چیزی تعریف است.

گزینه «۳»: برای رسیدن به یک تصور مانند «جوهر مادی حساس»، به تعریف نیاز داریم که نوعی از تفکر است.

گزینه «۴»: این عبارت یک تصدیق است اما در تعریف است که تصوری مجھول با اندوخته‌های تصوری دیگر روشن می‌شود.

«۱۴۷- گزینه» ۱

فیلوسوفوس معادل کلمه فیلسوف است و در گذشته دوستدار دانش معنی داشت.

«۱۴۸- گزینه» ۳

این سؤال مربوط به برخورد مردم عادی با امور روزمره نظیر آنچه ذکر شد (چرایی لزوم احترام گذاشتن به دیگران) است که به معنای تبیین عقلانی یک واقعه یا پدیده می‌باشد.

«۱۴۹- گزینه» ۴**تشریف گزینه‌های دیگر:**

گزینه «۱»: مبانی فلسفی اصول ضروری و کلی هستند و نمی‌توان گفت منبع آن‌ها پدیده‌های طبیعی است.

گزینه «۲»: در همه علوم به یک اندازه استفاده می‌شوند.

گزینه «۳»: روش اثبات آن‌ها عقلی و فلسفی است نه تجربی.

«۱۵۰- گزینه» ۲

دانشمندان قبول دارند که به حواس انسان می‌توان اعتماد کرد و تجربه و آزمایش روشی مطمئن برای کشف اسرار طبیعت است اما نمی‌گویند که تنها روش مطمئن همین روش می‌باشد.

روان‌شناسی

(مریم احمدی)

«۱۵۱- گزینه» ۳

بسیاری از مردم می‌گویند: یک روان‌شناس مشکلات مردم را تحلیل می‌کند؛ البته بسیاری از روان‌شناسان، مشکلات مردم را تحلیل کرده و به آن‌ها کمک می‌کنند تا با مشکلاتشان به نحو مؤثری کنار بیایند، ولی بسیاری دیگر از روان‌شناسان محقق هستند نه درمانگر.

(مینا توکلی‌نژاد)

«۱۵۲- گزینه» ۱

نظریه فروید در رویکرد روان‌کاوی براساس مدل‌های زیستی ارائه شده است که نقش اراده آزاد و نقش عوامل محیطی را بیش از حد ناچیز و ناممکن شمرده است. استفاده از مدل‌ها در روان‌شناسی شناختی، شیوه ارشمند و پرثمری در به دست آوردن اطلاعات بوده است.